

Almennir skilmálar vísitölumiðaðrar söfnunarlífeyristryggingar

PrivatRente WachstumGarant

PrivatTresor Wachstum Garant

FirmenRente WachstumGarant sem lífeyrissamningur starfsmanna

FirmenRente WachstumGarant sem styrktarsjóð

Staða: XX.XX.XXXX – Númer skilmála 11 77 96

Ágæti viðskiptavinur,

með tryggingarskilmálum þessum beinum við orðum okkar til þín sem tryggingartaka og samningsaðila.

Ef samið var um frekari sérstaka skilmála, þar sem ákvæði víkja frá þessum almennu skilmálum, hafa sérstöku skilmálarnir forgang. Þetta á einkum við þegar valið var lífeyrisskeið sem tekur mið af fjármálamörkuðum eða annað lífeyrisskeið, sem í boði var, við upphaf lífeyrisgreiðslu.

Efnisyfirlit

Hugtök	Mikilvæg hugtök útskýrð	Blaðsíða
Greiðsla	§ 1 Hver eru helstu einkenni lífeyristryggingar Rente Wachstum Garant? § 2 Hvaða tryggingargreiðslur innum við af hendi? § 3 Hvernig er ráðstöfun iðgjalda, frádrætti kostnaðar, áætlun um verðmætatryggingu og útreikningi á verðmæti hluta háttáð? § 4 Hvaða aðrir kostir eru í boði? § 5 Hvenær er hægt að laga samninginn að einkahögum þínum? § 6 Hvernig myndast arðshlutdeild? § 7 Hvenær hefst tryggingarverndin? § 8 Hvaða reglur gilda um lögreglu- eða herþjónustu, óeirðir, stríðsátök eða beitingu eða losun kjarna-, líffræðilegra- eða efnavopna/efna? § 9 Hvaða reglur gilda um sjálfsvíg hins tryggða? § 10 Hvað merkir tilkynningaskylda fyrir samningsgerð, og hvaða afleiðingar hefur það ef brotið er gegn henni? § 11 Hvað ber að hafa í huga þegar farið er fram á bótageiðslu? § 12 Hvaða merkingu hefur tryggingarskírteini? § 13 Hver fær greiðsluna? § 14 Hvenær má aðlaga iðgjöld og greiðslur?	2 3 3 6 6 9 9 10 10 11 11 12 12 12 12
Iðgjald	§ 15 Hvers þarf að gæta við greiðslu iðgjalds? § 16 Hvað gerist ef við getum ekki innheimt iðgjald á réttum tíma?	13 13
Uppsögn og undanþága frá greiðslu iðgjalds	§ 17 Hvenær má segja samningnum upp, og hvaða bætur greiðum við? § 18 Hvenær má segja samningnum upp, og hvaða áhrif hefur slíkt á greiðslur frá okkur? § 19 Hvernig er kostnaður vegna samningsins fundinn?	13 14 15
Fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum	§ 20 Hvað gerist ef kaupum á hlutum í vísitölumiðaðri fjárfestingu er hætt eða þau leyst upp?	15
Frekari reglur	§ 21 Hvernig má komast að því hvert virði samningsins er? § 22 Hvaða reglur gilda um breytt heimilisfang og nafn? § 23 Hverjar eru upplýsingaskyldur þínar? § 24 Hvaða kostnað og gjöld gjaldfærum við sérstaklega og hvaða gjaldskrárbundnu takmarkanir eru í gildi? § 25 Hvenær þarf í síðasta lagi að halda til streitu gagnvart okkur kröfum vegna tryggingarsamningsins? § 26 Hvaða réttarreglur gilda um samninginn? § 27 Hvar er varnarþingið?	15 15 15 16 16 16 16
Skilmálar aðlagaðir	§ 28 Hvenær má aðlaga skilmálana?	16
Ákvæði	Ákvæði um arðshlutdeild samkvæmt 3. mgr. 6. gr. Ákvæði um gjöld og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.	17 20

Mikilvæg hugtök útskýrð

Í upphafi verða útskýrð, í stafrófsröð, nokkur mikilvæg hugtök sem notuð eru í tryggingarskilmálunum.

Fjárfestingarhugtökeru svokallaðir innri sjóðir samkvæmt 124. gr. 2. mgr., númer 1 Lög um váttryggingareglugerð (VAG). Þannig byggjum við upp úr tilheyrandi heildarinneign reikningsfræðilega hlutdeild í fjárfestingarhugtökunum.

Fjárfestingabréfasafn: Fram að upphafi lífeyrisgreiðslu höldum við til haga í sérstakri deild innan tryggra eigna okkar i, - svonefndu fjárfestingabréfasafni - , þeim hlutum í vísitölumiðaðri fjárfestingu, eða í þeim fjárfestingasjóðum sem valdir voru, sem falla samningi þínum í skaut. Við upphaf lífeyrisgreiðslu flytjast þeir hlutir, sem falla samningnum í skaut, - og verðgildi þeirra - , úr fjárfestingabréfasafninu og yfir í aðrar eignir okkar.

Hlutur/Verðgildi hlutar: Á grundvelli fjármagns sem veitt er í fjárfestingabréfasafn byggjum við upp reikningsfræðilega hlutdeild í fjárfestingarhugtökunum.

Verðmæti hlutar (hlutavirði) fylgir verðþróun þeirra fjárfestinga sem standa fyrir fjárfestingabréfasafnið; það endurspeglar virði sem verðbréf í fjárfestingarhugtökunum reiknast á.

Hlutatengd inneign samanstendur af hlutum í fjárfestingarhugtökunum

Söfnunartími er það tímabil frá upphafstíma tryggingar fram til fyrirsjáanlegrar byrjunar á greiðslu lífeyris. Ef lífeyrisgreiðsla var ekki tekin út við væntanlegt upphaf lífeyristöku, framlengist söfnunartími sjálfkrafa til loka framlengingartíma.

Iðgjaldsgreiðandi er alltaf þú, sem tryggingartakinn. Greiði þriðji aðili iðgjöldin öðlast hann þó engin réttindi úr samningnum við það.

Réttmætur viðtakandi er sá sem þú tilgreindir skriflega sem réttihafa viðkomandi greiðslu.

Kauphallardagar eru þeir dagar, þegar viðskipti eiga sér stað í tiltekinni kauphöll. Allir starfsdagar banka teljast kauphallardagar. Auk þess eru kauphallardagar á fleiri dögum.

Heildarinneign samnings samanstendur af öryggisneign (hefðbundinni heildarinneign) og hlutatengdri inneign (hlutum í vísitölumiðaðri fjárfestingu og í völdum fjárfestingasjóðum). Sundurliðun heildarinneignar fer fram með fastákveðnum hætti (sjá áætlun um verðmætatryggingu).

Uppsafnaður varasjóður verður að byggja upp slíkan fyrir hvern einstakan tryggingarsamning til þess að tryggja á hverjum tíma tryggingarvernd. Hann er reiknaður út samkvæmt reglum 88. gr. laga um eftirlit með tryggingarsamningum (VAG) og 341. gr. e, og 341. gr. f verslunarlaga (HGB) sem og útgefnum reglugerðum þar að lútandi.

Tryggingarstig:

Tryggingarstig nemur 90 prósentum. Fastákveðnu tryggingarstigi verður ekki breytt

Tryggð lágmarksinneign við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu er að minnsta kosti til ráðstöfunar við útreikning á ævilöngum lífeyri eða sem **tryggð greiðsla inneignar**. Samanstendur af samtölu greiddra iðgjalda, að teknu tilliti til tryggingarstigs fyrirbyggjandi tekna úr Lock-In og bónusidgjöldum til hækkunar lágmarksinneignar sem fyrir hendi eru.

Tryggður lágmarkslífeyrir er tilgreindur í tryggingarskírteininu. Þetta er sú upphæð sem við greiðum að minnsta kosti sem ævilangan, tryggðan lífeyri, við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu.

Með **Lock-In** verða tíu prósent mánaðarlegrar verðaukningar á fjárfestingarhugtökunum í formi tekna sem tryggð er sjálfkrafa sem afrakstur: við þessa viðbót hækkar tryggt lágmarksfjármagn í það sem verða fyrirsjáanlegar lífeyrisgreiðslur.

Reikniforsendur eru þær forsendur sem nauðsynlegar eru við útreikning samningsins. Þetta eru einkum dánartafla, lágmarksvextir og kostnaður.

Útreiknaður aldur hins tryggða er mismunurinn milli viðkomandi almanaksárs og fæðingarárs hins tryggða.

Upphaf lífeyristöku er sveigjanlegt, þ.e.a.s. á sveigjanlegum lífeyristökutíma má taka út lífeyri mánaðarlega. Auk þess má fresta upphafi lífeyristöku (framlengingartími).

- **Fyrsta mögulega upphaf lífeyristöku:** Upphaf sveigjanlegs lífeyristökutíma
- **Væntanlegt upphaf lífeyristöku:** væntanlegt umsamið upphaf lífeyrisgreiðslna
- **Síðasta mögulega upphaf lífeyristöku:** Lok framlengingartíma

Ef ekki var tekinn út lífeyrir fram að væntanlegu upphafi lífeyristöku frestast upphaf lífeyristöku sjálfkrafa til síðasta mögulega upphafs lífeyristöku. Á framlengingartíma má taka út lífeyri mánaðarlega.

Öryggisneign er sá hluti heildarinneignar samningsins sem bókfærður er sem hluti af öðrum eignum okkar (hefðbundin heildarinneign) í tengslum við áætlun um verðmætatryggingu.

Hinn tryggði er sá sem líftryggður er samkvæmt samningnum.

Tryggingartaki ert þú, sem samningsaðili okkar. Réttindi og skyldur út af samningnum snerta einkum tryggingartaka.

Tryggingartímabil er fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu tímabilið sem iðgjald skal greiðast á. Í samningnum með iðgjaldseingreiðslu og á lífeyrisgreiðslutíma er tryggingartímabil eitt ár. Eftir upphaf lífeyrisgreiðslu lýkur tryggingartímabili hverju sinni fyrsta dag þess mánaðar þar sem fyrsta lífeyrisgreiðsla er greidd.

Eignasafn er fjárfestingaráætlun sem ásamt öryggisneign er ætlað að tryggja öryggi þeirra greiðslna sem við höfum ábyrgst. Eignasafnið á að takamarka hugsanlegt verðfall á hlutatengdri inneign innan fastákveðins öryggistímabils. Öryggistímabilið er einn mánuður. Öryggisstig eignasafnsins er skilgreint sem fast prósentustig virðis fyrsta dag undanfandi mánaðar. .

Áætlun um verðmætatryggingu: Til að tryggja öryggi þeirrar lágmarksinneignar sem við höfum ábyrgst og tryggðan lágmarkslífeyri í því skyni að hún geti risið undir tilfallandi umsýslukostnaði þurfum við nýta hluta verðgildis samnings sem öryggisneign og hluta semeignasafn og hluta sem vísitölumiðaða fjárfestingu. Sundurliðun verðgildis samnings fyrir upphaf lífeyristöku fer fram með fastákveðnum hætti.

§ 1 Hver eru helstu einkenni lífeyrstryggingar Rente Wachstum Garant?

(1) Rente Wachstum Garant er söfnunarlífeyrstrygging með ævilangri lífeyrisgreiðslu. Hún veitir þér, við lífun, tryggingarvernd með milliliðalausri hlutdeild í verðmætapróun séreignarsjóðs í okkar elgu (fjárfestingabréfasafn). Fjárfestingabréfasafnið er rekið aðskilið frá öðrum eignum okkar og fjárfestir sérstaklega í hlutum í vísitölumiðaðri fjárfestingu (fjárfestingarhugtökunum) og í fjárfestingasjóðunum hverju sinni. Hluta af inneignum okkar fjárfestum við einnig í öðrum eignum. Til að geta staðið við tryggðan lágmarkslífeyri (sjá 4. mgr. 2. gr.) eða tryggða lágmarksinneign (sjá 5. mgr. 2. gr.) eða til að greiða umsýslukostnað sem til fellur vegna samningsins, dreifum við heildarinneigninni stöðugt á þessar fjárfestingaleiðir í samræmi við áætlun um verðmætatryggingu (sjá 3. mgr. 3. gr.).

Við upphaf greiðslu lífeyris færum við frá fjárfestingabréfum (Anlagestock) þann hluta í fjárfestingarhugtökunum sem fellur samningi þínum í skaut og festum andvirðið í öðrum trygguðum eignum okkar, hafi ekki verið samið um annars konar lífeyriskeið. samkvæmt 18. mgr. 4. gr. Tengslin við fjárfestingarhugtök ofna; verðmætapróun fjárfestingarhugtökunum hefur því ekki lengur áhrif á hæð ævilangs lífeyris.

(2) Fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu gefst kostur á verðmætaaukningu, einkum við gengishækkun verðbréfa fjárfestingabréfasafnsins; gengislækkun fylgir hins vegar hætta á verðmætaryrnun. Verðmætaryrnun getur einnig myndast við óvæntar breytingar hjá fjárfestingarhugtökunum (sjá 20. gr.); til dæmis getur fjárfestingarfélagið gert hlé á endurkaupum á hlutum. Hjá verðmætum sem rekin eru í öðrum myntum en evrum geta breytingar á gengi gjaldmiðla haft aukaleg áhrif á verðgildi fjárfestingar. Í þessu felst að ævilangur lífeyrir hækkar eða lækkar, allt eftir þróun eigna fjárfestingabréfasafnsins..

Við útreikning á ævilöngum lífeyri er þó til ráðstöfunar við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu, heildarinneign sem nemur að minnsta kosti samanlagðri upphæð greiddra iðgjalda inn á lífeyrstrygginguna sem nema tryggingarstigi hennar (tryggð iðgjaldsendurgreiðsla við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu)

(3) Hæð ævilangs lífeyris reiknum við ekki út fyrr en við upphaf lífeyrisgreiðslu,

- út frá þeirri heildarinneign sem fyrir hendi er á þeim tímupunkti, (að viðbættum úthlutaðum lokahagnaðarhlutum) og
- notum við það reikniforsendur sem í gildi eru um lífeyrisgreiðslur í nýgerðum sambærilegum lífeyrstryggingum þar sem greiðsla lífeyris hefst strax (sjá 3. mgr. 2. gr.).

Vegna þess að reglur þær sem gilda um nýgerða samninga eru notaðar til ávöxtunar (sjá 3. mgr. 2. gr.), veldur úthlutað arðshlutdeild ekki endilega því að ævilangur lífeyrir verði hærri en tryggður lágmarkslífeyrir samkvæmt 4. mgr. 2. gr.

(4) Útreikningur ævilangs lífeyris, sem gerist ekki fyrr en við upphaf lífeyrisgreiðslu og miðað við þær reikniforsendur sem þá eru ráðandi, gefur færri á hærri lífeyri en í öðrum lífeyrstryggingum.

Veruleg breyting á reikniforsendum getur þó einnig leitt til þess að nota þurfi lokahagnaðarhluti við upphaf lífeyrisgreiðslu, að fullu eða að hluta, til að tryggja tryggðan lágmarkslífeyri. Þetta á ekki við ef valin er greiðsla inneignar (sjá 15. mgr. 2. gr.).

Umsaminn tryggður lágmarkslífeyrir helst þó alltaf tryggður.

(5) Heildarinneign er samtala verðgildis öryggisneignar og hlutatengdrar inneignar. Verðgildi hlutanna finnum við á hverjum kauphallardegi með því að margfalda fjölda hluta sem falla samningi þínum í skaut, með verðgildi eins hlutar. Verðgildi hluta ákvarðast á kauphallardegi á grundvelli gengis þeirra eigna sem hlutirnir taka til. Þá finnum við verðgildi hvers hlutar sérstaklega í hlutatengdri inneign.

Verðmætatrygging eignasafns

(6) Verðmætatrygging eignasafns er fjárfesting sem ásamt öryggisneign er notað til að tryggja öryggi þeirrar lágmarksinneignar sem ábyrgst er við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslna og þann lágmarkslífeyri sem ábyrgst er og sér í lagi til að standa undir umsýslugjöldum sem fellur til vegna samningsins. Verðmætatrygging eignasafns á að takamarka hugsanlegt verðfall á hlutdeild innan fastákevðins öryggistímabils. Öryggistímabilið er einn mánuður hverju sinni.

Á grundvelli verðmætatryggingar eignasafns leggjum við fram þá inneign sem ráðastafað er til þessara nota með reglubundnum hætti eftir markaðsaðstæðum. Auk þess er gripið til ákveðinna viðskipta í öryggisskyni. Frekari upplýsingar um einstök atriði er hægt að finna í upplýsingablaði um verðmætatryggingu eignasafns á hverjum tíma.

Lock-In

(7) Tíu prósent reglubundinnar verðmætaaukningar verðmætatryggingar eignasafns og fjárfestingaráætlunar í fjárfestingarhugtökunum eru í hverjum mánuði tryggð sjálfkrafa sem afrakstur: Þau hækka tryggða lágmarksinneign (sjá 5. mgr. 2. gr.). Reglubundin verðmætaaukning er hin jákvæða verðmætapróun hlutanna á söfnunartíma sem voru úthlutaðir skv. samningi þínum í fjárfestingabréfasafni og í fjárfestingaráætlunum í fjárfestingarhugtökunum, og til verður á einum almanaksmánuði. Hvort um jákvæða verðmætapróun sé að ræða reiknum við út með því að bera sam virðið við upphaf hvers mánaðar, annars vegar, og virðið við upphaf fyrri mánaðar, hins vegar.

Gjöld vegna verðmætatryggingar eignasafns

(8) Gjöld vegna verðmætatryggingar eignasafns samanstendur af gjöldum við fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum sem liggur til grundvallar sem og innri umskipti á verðmætatryggingu eignasafns og gjöldum vegna áhættuvarnar. Þessi gjöld sem og frekari gjöld þriðja aðila sem reikningsfærð eru í tengslum við kaup og sölu fjáreigna, stöðluð bankagjöld fyrir varðveislu verðbréfa sem og tengd gjöld vegna umsýslu og geymslu vegna hugsanlegra skattskulda er skuldfært á verðmætatryggingu eignasafns. Nánari upplýsingar varðandi gjöldin er hægt að finna í upplýsingablaði um verðmætatryggingu eignasafns eins og við á hverju sinni.

Frekari gjöld varðandi fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum

(9) Frekari gjöld vegna fjárfestingaráætlunar í fjárfestingarhugtökunum sem og frekari gjöld þriðja aðila sem reikningsfærður er í tengslum við kaup og sölu fjáreigna, stöðluð bankagjöld fyrir varðveislu verðbréfa sem og tengd gjöld vegna umsýslu og geymslu vegna hugsanlegra skattskulda er skuldfært sem frekari gjöld vegna fjárfestingaráætlunar í fjárfestingarhugtökunum. Þessi kostnaður er innifalinn í umsýslukostnaði.

Nánari upplýsingar varðandi kostnaðinn er hægt að finna í upplýsingablaði um verðmætatryggingarsjóð eins og þar kemur fram hverju sinni .

§ 2 Hvaða bætur greiðum við?

Greiðslur okkar frá upphafi lífeyrisgreiðslu

Ævilangur lífeyrir

(1) Ef hinn tryggði - það er sá sem líftryggður er samkvæmt tryggingunni - er á lífi við upphaf lífeyrisgreiðslu, þá greiðum við lífeyri á meðan hinn tryggði er á lífi. Við greiðum lífeyrinn, eftir því sem um var samið, árlega, á hálfis árs fresti, ársfjórðungslega eða mánaðarlega, á umsömdum gjaldkögum.

Útreikningur ævilangs lífeyris

(2) Við upphaf lífeyrisgreiðslu reiknum við það sem fyrir hendi er sem

- heildarinneign til viðbótar við
- úthlutaða hluti í lokaarði
- úthlutaða varasjóði virðismismunar eða hugsanlega úthlutaða lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar

ævilangan tryggðan lífeyri frá þeirri stundu.

Ráðandi hvað varðar útreikningi á verðmæti hluta í fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum er kauphallardagur 15. dag þess mánaðar sem fer á undan upphafi lífeyrisgreiðslu. Ráðandi hvað varðar fjölda hluta er dagurinn þegar lífeyrisgreiðslur hefjast.

Hvort og hversu háum lokaarðshlutum, og lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar, verður úthlutað, ræðst alfarið af áformum um dreifingu arðs á því tímabili þegar lífeyrisgreiðsla hefst. Lokahagnaðarhlutir og lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar geta fallið niður að fullu eða að hluta.

Við úthlutun varasjóða virðismismunar er eingöngu tekið mið af varasjóðum virðismismunar sem taka skal tillit til, lögum samkvæmt, og samkvæmt eftirlitsfyrirmælum um hlutdeild samninga á tímupunkti úthlutunar (ráðandi varasjóðir virðismismunar). Útreiknað verðgildi ráðandi varasjóðs virðismismunar hverju sinni getur verið annað en verðgildi raunverulegra varasjóða virðismismunar; getur breyst hvenær sem er, getur einnig sveiflast upp og niður í verulegum mæli og jafnvel fallið algjörlega niður.

Hæð lífeyris sem greiða skal þarf að vera í samræmi við „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“. Að öðrum kosti fer fram greiðsla inneignar samkvæmt 15. mgr. og samningnum lýkur.

(3) Við útreikninginn notum við reikniforsendur sem í gildi eru um lífeyrisgreiðslur í nýgerðum sambærilegum lífeyristryggingum, þar sem greiðsla lífeyris hefst strax.

Sambærilegar lífeyristryggingar þar sem greiðsla lífeyris hefst strax eru þær tryggingar þar sem

- gert er ráð fyrir ævilöngum tryggðum lífeyri frá upphafi lífeyrisgreiðslu og greiðslu við andlát,
- ekki er gert ráð fyrir frekari viðbótargreiðslum á lífeyrisgreiðslutíma,
- ekki er gert ráð fyrir áhættumati við lífeyrisgreiðslur og
- gert er ráð fyrir reglum um arðshlutdeild frá upphafi lífeyrisgreiðslu, og eru efnislega sambærilegar söfnunarlífeyristryggingu þinni.

Ef við - við upphaf lífeyrisgreiðslu - bjóðum ekki upp á neinar sambærilegar lífeyristryggingar þar sem greiðsla lífeyris hefst strax, þá notum við, við útreikning ævilangs lífeyris, þær reikniforsendur sem við myndum nota á þeim tímapunkti við gerð nýrra samninga um sambærilega lífeyristryggingu þar sem greiðsla lífeyris hefst strax. Þessar reikniforsendur munum við nota við útreikninga samkvæmt viðurkenndum reglum tryggingastærðfræði á þeirri forsendu að þær fylgi gildandi lagaákvæðum eftirlitsaðila og öðrum reglum sem gilda á hverjum tíma einkum opinberri afstöðu sambands þýskra tryggingastærðfræðinga (Deutschen Actuarvereinigung e.V. (DAV) – eða afstöðu sambærilegrar óháðrar stofnunar - sem annast útreikninga á uppsöfnuðum varasjóði vegna nýgerðra sambærilegra trygginga sem fylgja hinum tilskipaða reikningsgrundvelli í samsvarandi nýjum samningum.

Tryggður lágmarkslífeyrir

(4) Ef ævilangur lífeyrir samkvæmt 2. mgr. er lægri en tryggður lífeyrir eins og hann er tilgreindur í tryggingarskrírteini, greiðum við þér í hans stað þennan tryggða lágmarkslífeyri.

Tryggður lágmarkslífeyrir ræðst fyrst og fremst af umsömdu tryggingarstigi (6. Mgr.).

Ef tryggður lágmarkslífeyrir sem greiða skal nær ekki lágmarksupphæð samkvæmt liðnum „Ákvæði um gjöld og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“, fer fram greiðsla inneignar samkvæmt 15. mgr. og samningnum lýkur.

Tryggð lágmarksinneign við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu

(5) Við útreikning á ævilöngum lífeyri samkvæmt 2. mgr. er að minnsta kosti heildarinneignin við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu til ráðstöfunar:

- samanlögð upphæð greiddra iðgjalda vegna lífeyristryggingarinnar við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu að teknu tilliti til umsamins tryggingarstigs að viðbættum
- afakstri sem fyrir hendi er úr Lock-In við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu (7. mgr.) að viðbættum
- bónusidöggöldum sem fyrir hendi eru til hækkunar lágmarksinneignar (8. mgr.; sjá ákvæði um arðshlutdeild samkvæmt tölul. 2.1, 3. mgr., 6. gr.).

Heildarinneign umfram það getum við ekki tryggt. Iðgjaldahlutar vegna innifalinnna viðbótartrygginga eru ekki innifaldir í tryggðum iðgjöldum við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu.

Þær reikniforsendur sem í gildi eru í reynd við upphaf lífeyrisgreiðslu og eru ráðandi fyrir útreikning ævilangs lífeyris eru ekki þekktar. Ef þær reynast óhagstæðari en reikniforsendurnar sem lágú til grundvallar við samningsgerð – sem lægri lágmarksvextir eða verulega auknar ævilíkur – geta verðgildin orðið lægri.

Tryggingarstig

(6) Það er fer eftir tryggingarstigi hversu mörg prósent iðgjalds sem greitt er (án iðgjaldshluta fyrir innifaldar viðbótartryggingar) verða til ráðstöfunar við myndun tryggðs lágmarkslífeyris, við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu. Fastákveðnu tryggingarstigi verður ekki breytt.

Lock-In við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu

(7) Með verðhækkun hlutarins í fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum sem verður áður en lífeyrisgreiðslur hefjast getur á sér stað verðmætaaukning.

Við athugum mánaðarlega hvort um verðmætaaukningu sé að ræða. Í því skyni berum við á fyrsta kauphallardegi viðkomandi almanaksmánaðar saman verðgildi þeirra hluta í fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum, sem úthlutað var samkvæmt samningnum og verðgildi þeirra á fyrsta kauphallardegi undangengins almanaksmánaðar. Verðmætaaukning er til staðar ef verðgildið í lok mánaðar er hærra en í byrjun mánaðar. Þá hækkar tryggð lágmarksinneign við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu um tíu prósent viðkomandi verðmætaaukningar (Lock-In við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu).

Vegna Lock-In hækkar tryggður lágmarkslífeyrir ekki (4. mgr.).

Bónusidöggjöld við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu

(8) Tryggð lágmarksinneign hækkar fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu um lágmarkshækkandi bónusidöggjöld samkvæmt ákvæðum um arðshlutdeild samkvæmt tölul. 2.1, 3. mgr. 6. gr.

Bónusidöggjöld hækka ekki tryggðan lágmarkslífeyri (4. mgr.).

Sveigjanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu

(9) Upphaf lífeyrisgreiðslu er sveigjanlegt:

• Væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu

(10) Í upplýsingapakka undir tölulíð II.2 (Almennar tryggingarupplýsingar „Upplýsingar um tryggingargreiðslu sem í boði er“) og í tryggingarskrírteini tilgreinum við umsamið væntanlegt upphaf lífeyristöku.

Skilyrði upphafs lífeyrisgreiðslu á þeim tíma er, að umsókn þar að lútandi berist okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir væntanlegt upphaf lífeyristöku. Að öðrum kosti hefst framlengingartími sjálfkrafa (12. málsgrein).

• Fyrsta mögulega upphaf lífeyrisgreiðslu

(11) Þó er hægt að taka lífeyrisgreiðslu út fyrr en ætlað var strax á sveigjanlegum lífeyristökutíma, við upphaf hvers mánaðar. Í því tilviki greiðum við ævilangan lífeyri hins tryggða í fyrsta skipti á útborgunartíma, ef hinn tryggði er þá á lífi. Í því tilviki skerðist tryggður lágmarkslífeyrir samkvæmt 4. mgr. í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur.

Skilyrði upphafs lífeyrisgreiðslu á þeim tíma er, að umsókn þar að lútandi berist okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir væntanlegt upphaf lífeyristöku. Að öðrum kosti hefst lífeyrisgreiðsla ekki fyrr en fyrsta dag næsta mánaðar þar á eftir.

Sveigjanlegur lífeyristökutími varir í fimm ár hið mesta. Upphaf og endi sveigjanlegs lífeyristökutíma sem og lífeyri árlega á samningsdegi tryggingarinnar er að finna í upplýsingapakka undir tölulíð II.2 (Almennar tryggingarupplýsingar „Upplýsingar um tryggingargreiðslu sem í boði er“) og í tryggingarskrírteini. Hæð lífeyris á mánaðarlegum útborgunartímum milli samningsdaga tryggingarinnar finnum við í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur.

Ef lífeyrisgreiðsla er tekin út fyrr en ætlað var, lýkur á útborgunardegi viðbótartryggingum sem enn eru innifaldar.

• Síðasta mögulega upphaf lífeyrisgreiðslu

(12) Ef lífeyrisgreiðsla var ekki tekin út við væntanlegt upphaf lífeyristöku, framlengist söfnunartími sjálfkrafa til loka framlengingartíma. Ef í samningnum var samið um reglubundnar iðgjaldsgreiðslur fram að væntanlegu upphafi lífeyristöku, framlengist iðgjaldsgreiðslutími á sama hátt.

Hægt er að taka lífeyrisgreiðslu út á sveigjanlegum lífeyristökutíma, við upphaf hvers mánaðar. Í því tilviki greiðum við frestaðan lífeyri í fyrsta skipti á útborgunartíma, ef hinn tryggði er þá á lífi. Við reglubundnar iðgjaldsgreiðslur hækkar tryggð lágmarksinneign, samkvæmt 5. mgr., um greidd iðgjöld eftir væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu inn á söfnunarlífeyristrygginguna að teknu tilliti til tryggingarstigs. Tryggðan lágmarkslífeyri (4. mgr.) reiknum við út að nýju í samræmi við viðurkenndar tryggingastærðfræðilegar meginreglur. Þá helst hann að minnsta kosti jafn hár og um samdið í upphafi.

Skilyrði fyrir úttekt frestaðrar lífeyrisgreiðslu er, að umsókn þar að lútandi berist okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umbæðna dagsetningu. Að öðrum kosti hefst frestuð lífeyrisgreiðsla ekki fyrr en fyrsta dag næsta mánaðar þar á eftir.

Framlengingartími varir í mesta lagi fram að 85. afmælisdegi hins tryggða. Upphaf og endi framlengingartíma sem og lífeyri á

samningsdegi tryggingarinnar hverju sinni er að finna í upplýsingapakka undir töluíð II.2 (Almennar tryggingarupplýsingar „Upplýsingar um tryggingargreiðslu sem í boði er“) sem og í tryggingarskírteini.

(13) Í síðasta lagi við væntanlegt upphaf lífeyristöku lýkur inniföldum viðbótartryggingum. Þetta á einnig við ef upphafi lífeyristöku er frestað fram í framlengingartíma. Iðgjöld viðbótartrygginganna falla niður.

Tryggð hækkun lífeyris

(14) Ef samið var um hækkun lífeyris eftir upphaf lífeyrisgreiðslu hækkar áunninn tryggður lífeyrir árlega um umsamið prósentustig. Fyrsta hækkun gerist við upphaf annars árs lífeyrisgreiðslu.

Greiðsla inneignar

(15) Hægt er að fara fram á að í stað lífeyris greiðum við heildarinneign, sem fyrir hendi er, sem eina greiðslu (greiðsla inneignar) á gjaldþaga fyrstu lífeyrisgreiðslu, ef hinn tryggði er þá á lífi.

Skilyrði þessa er, að umsókn um greiðslu inneignar berist okkur í síðasta lagi tveimur mánuðum fyrir gjaldþaga fyrstu lífeyrisgreiðslu.

Með greiðslu inneignarinnar lýkur samningnum. Greiðslu inneignar innnum við af hendi á grundvelli verðgildis heildarinneignar (sjá 5. mgr. 1. gr.). Ráðandi við útreikning á verðmæti hluta er kauphallardagurinn fyrir 15. dag þess mánaðar sem fer á undan greiðslu inneignar. Ráðandi hvað varðar fjölda hluta er dagurinn þegar inneign er greidd. Við innnum þó af hendi tryggða greiðslu inneignar, hið minnsta (sjá 5. mgr.).

Greiðsla inneignar af okkar hálfu, ef um alvarlegan sjúkdóm er að ræða (Dread-Disease-Option) gildir ekki um bakábyrgðartryggingu í tengslum við lífeyristryggingu á vegum fyrirtækis

(16) Ef hinn tryggði veikt af alvarlegum sjúkdómi á söfnunartíma má, fyrir upphaf lífeyristöku, fara fram á greiðslu inneignar sem nemur upphæð heildarinneignar (sjá 5. mgr. 1. gr.). Þetta á ekki við, ef samið var um að samningurinn væri í tengslum við lífeyristryggingu á vegum fyrirtækis.

Umsókn um greiðslu, ásamt staðfestingu á alvarlega sjúkdómnum, þarf að berast okkur í síðasta lagi daginn fyrir umbeðinn útborgunardag. Útborgunardagur má ekki vera síðar en tveimur árum eftir að alvarlegi sjúkdómurinn kom upp. Greiðslu inneignar innnum við af hendi á grundvelli heildarinneignar sem fyrir hendi er á fyrsta degi síðasta mánaðar fyrir útborgunardag.

Með greiðslu inneignarinnar lýkur samningnum.

Alvarlegir sjúkdómar, í skilningi þessara skilmála, sem þarfnast staðfestingar sérfræðilæknis, á ykkar kostnað, eru:

• Hjartaáfall

Óafturræk skemmd í hjartavöðva vegna bráðrar stíflu í kransæð. Sjúkdómsgreininguna skal staðfesta með hefðbundnum verkjum fyrir brjósti, hækkuðum rannsóknagildum sem eru einkennandi fyrir hjartavöðva (ensím) og nýjar niðurstöður hjartalínurits sem sýni breytingar, dæmigerðar fyrir hjartaáfall. Heilkenni bráðrar hjartabilunar eru undanskilin.

• Heila- og mænusig

Afmýlandi sjúkdómur í miðtaugakerfinu með óafturrækri hefðbundinni vanstarfsemi tauga og hefðbundnum sjúkdómsvöldum sem staðfesta skal með viðeigandi myndgreiningartækni.

• Heilablóðfall

Heilablóðfall vegna heilablæðingar eða blóðtappa í heila af völdum stíflu eða rofs í heilaæð eða sem afleiðing blóðreks frá öðrum líffærum. Hjartaslagið verður að hafa leitt til skyndilegrar langvarandi vanstarfsemi tauga. Taugaskemmdirnar verða að hafa staðið yfir sannanlega í að minnsta kosti sex vikur frá hjartaslaginu og horfurnar á að þær séu til frambúðar verið staðfestar.

• Nýrnabilun

Varanleg nýrnabilun beggja nýrna (lokastig nýrnabilunar) sem krefst stöðugrar blóðskilunar eða nýrnaigræðslu.

• Blinda

Algert og ólæknanlegt sjónleysi á báðum augum. Það telst einnig blinda ef sjónskerpan nær á hvorugu auganu meira en 1/50, jafnvel þótt horft sé með báðum augum.

• Heyrnartap

Algert og ólæknanlegt heyrnartap á báðum eyrum. Heyrnarskerðing, sem nemur að minnsta kosti 90 prósentum án möguleika á leiðréttingu með heyrnartæki, jafngildir heyrnartapi.

• Þverlömum

Mænuskaði og alger og varanleg lömum beggja neðri útlíma.

• Krabbamein, hvítblæði

Þegar krabbamein eða hvítblæði á í hlut verður fyrst að framvísa einni af eftirfarandi sjúkdómsgreiningum:

- illkynja æxli (ekki góðkynja-, hálfillkynja- eða jaðaræxli) af stærð frá og með T2,
- að undanskildu totumyndandi skjaldkirtilskrabbameini og skjaldbúskrabbameini af stærðinni T2 eða minna,
- að undanskildu blöðruhálskirtilskrabbameini sem er minna en T2b-stigs með Gleason-skori sem er undir 7.
- að undanskildum öllum tegundum húðkrabbameins – fyrir utan illkynja sortuæxli (malignes Melanom) sem eru að minnsta kosti T2bN0M0 í TNM-flokkunarkerfinu,
- æxli með eitla- eða fjarmeinvörp,
- heilaæxli af gerðinni WHO II eða
- hvítblæði eða illkynja eitlafrumukrabbamein.

Sjúkdómshæðingun þarf að byggja á vefjasýnagögnum frá hæfum krabbameinslækni eða meinafræðingi. Prófunaraðferðir sem byggja á sýnum sem í hafa greinst æxlisfrumur eða æxlistengdar sameindir sem fyrirfinnast í líkamsvessum eins og blóði, munnvatni, þvagi eða hægðum (vökvásýni) án vefjameinafræðilegra sannana eru ekki viðurkenndar samkvæmt þessum skilyrðum.

Greiðslur okkar við andlát hins tryggða

Greiðsla við andlát fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu

(17) Ef hinn tryggði andast fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu, greiðum við þá heildarinneign, sem fyrir hendi er, á fyrsta degi næsta mánaðar eftir andlátsmánuðinn, en að minnsta kosti samanlagða upphæð greiddra iðgjalda og viðbótagreiðslna fram að því. Hér er ekki tekið tillit til iðgjaldshluta fyrir innifaldar viðbótartryggingar og hugsanlegra bónusiðgjalda (sjá 8. mgr.).

Við útreikning á dánarbótum finnum við verðgildi hlutatengdrar inneignar á síðasta kauphallardegi fyrir 15. dag andlátsmánaðar. Berist andlátstilkynning ekki fyrr en eftir þann tíma, er næsti kauphallardagur eftir móttöku tilkynningar ráðandi. Öryggisneign finnum við miðað við fyrsta dag næsta mánaðar eftir andlátsmánuð. Við ákvörðun fjölda viðkomandi hluta er andlátsdagur ráðandi.

Greiðsla við andlát eftir upphaf lífeyrisgreiðslu

(18) Ef hinn tryggði andast eftir upphaf lífeyrisgreiðslu greiðum við umsamda inneign við andlát að frádregnum greiddum tryggðum lífeyri fram að andláti (eftirstöðvar inneignar við andlát).

Ef ekki var samið um greiðslu við andlát, innnum við enga greiðslu af hendi, og samningi lýkur.

Upphæð umsaminnar greiðslu við andlát er að finna í upplýsingapakka undir töluíð II.2 (Almennar tryggingarupplýsingar „Upplýsingar um tryggingargreiðslu sem í boði er“) sem og í tryggingaskírteini.

Greiðslur úr hagnaðarhlutdeild

1Aferandi fyrir heildarafrakstur samningsins fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu er þróun fjárfestingabréfasafns. Auk þess veitum við þér hlutdeild í arði og varasjóðum virðismismunar (sjá 6. gr.).

Reikniforsendur

(20) Öryggisneign er ávöxtuð með lágmarksvöxtum sem nema 0,15 prósentum á ári.

(21) Við útreikning á tryggðum lágmarkslífeyri (4. mgr.) beitum við reikniforsendum á tímipunkti samningsgerðar, þ.e.a.s. lágmarksvextina 0,7 prósent á ári, og blandaða dánartöflu fyrirtækisins á grundvelli dánartöflu DAV 2004 R sem lögð var fram hjá eftirlitsstofnun.

Ef tryggður lágmarkslífeyrir er hækkaður, með viðbótagreiðslum eða iðgjaldshækkun sem ekki var áformuð, getur komið til þess að notaðar verði fráviksreikniforsendur. Þær eru tilgreindar í 3. mgr. og 13. mgr. 4. gr.

(22) Um útreikning ævilangs lífeyris við upphaf lífeyrisgreiðslu gildir 3. mgr.

(23) Frá upphafi lífeyrisútborgana notumst við almennt við þann reikningsgrundvöll sem er í gildi samkvæmt 3. mgr. um útreikning ævilangs lífeyris (2. mgr.).

Þegar við greiðum tryggða lífeyrinn samkvæmt 4. mgr., notumst við við aðlagðan reikningsgrundvöll við útreikning á váttryggingasjóði sem er nauðsynlegur fyrir tryggðan lífeyri á meðan á lífeyrisútborgunum stendur. Þar að auki aðlöguð við tryggingafræðilega vexti samningsins þíns um þá upphæð sem við nemur þeim breytingum sem orðið hafa á tryggingargrundvelli (kostnaði og dánartíðnitöflu) miðað við samningsbundinn tryggingafræðilegan grundvöll.

§ 3 Hvernig er ráðstöfun iðgjalda, frádrætti kostnaðar, áætlun um verðmætatryggingu og útreikningi á verðmæti hluta háttáð?

Iðgjaldstengdur kostnaður

(1) Iðgjöld og viðbótargreiðslur, að frádrögnum samningsgerðarkostnaði og iðgjaldabundnum umsýslukostnaði - eins og kveðið er á um í gjaldskrá iðgjaldautreiknings - bókfærast á heildarinneignina, í samræmi við áætlun um verðmætatryggingu (5. mgr.) þegar iðgjald gjaldfellur.

Heildarinneignarbundinn umsýslukostnaður

(2) Gjaldskrárbundinn, iðgjaldsóháðan umsýslukostnað drögum við í upphafi hvers mánaðar, hlutfallslega, frá öryggisneign og hlutatengdri inneign (sjá 4. mgr. 1. gr.).

Áætlun um verðmætatryggingu

(3) Heildarinneign samanstendur af öryggisneign og hlutatengdri inneign. Hlutatengd inneign samanstendur af hlutum í fjárfestingarhugtökunum (sjá 5. mgr., 1. gr.).

Ávallt hinn fyrsta dag mánaðar verður heildarinneign sem og gjaldfallin iðgjöld, svo og hugsanlegar viðbótargreiðslur skv. 2. mgr. 4. gr. sem og bókusjóðgjöld skv. 7. mgr. 2. gr. samkvæmt ákvarðaðri verðmætatryggingu eftir tryggingastærðfræðilegum grundvallarreglum skipt niður á heildarinneignir, þannig að tryggð lágmarksinneign gengur til væntanlegrar byrjunar tóku lífeyris og til að greiða áfallandi umsýslukostnað. Sundurliðunin ræðst t.d. af hæð heildarinneignar, tímanum sem eftir er fram að væntanlegu upphafi lífeyristöku og af gengisþróun hlutanna hverju sinni.

Við fyrstu sundurliðun við upphaf tryggingar er verðgildinu sem kveðið er á um varðandi hlutatengdu inneignina ekki varið í umrædda hluti í einn mánuð, heldur í fjárfestingasjóð sem tekur mið af peningamörkuðum. Gengisþróun verðmætatryggingar getur leitt til þess, að í öryggisneign eða í hlutaheildarinneign í verðmætatryggingu sé til staðar inneign sem ekki er þörf á til að ábyrgjast tryggða lágmarksinneign eða til að rísa undir umsýslukostnaði. Þessi inneign verður síðan fjárfest samkvæmt fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum samkvæmt þeirri skiptingu sem valin hefur verið. Á hinn bóginn verða hlutar hlutaheildarinneignar fjárfestingaráætlunar í fjárfestingarhugtökunum umbreytt í öryggisneign og hver um sig í hlutaheildareign verðmætatryggingarsjóðs, þegar það t.d. vegna gengisþróunar verðmætatryggingarsjóðs er nauðsynlegt í því skyni að tryggja lágmarksinneign til lengri tíma.

Skiptingin fer þannig fram, að samtala öryggisneignar að viðbættum vöxtum fram að mánaðarlokum með vöxtum sem nema 0,7 prósentum (á framlengingarstigi er þó vaxtafrávik sem nemur 0,15 prósentum) og virði minnstu væntanlegu hlutatengdu inneignar við mánaðarlok eða í hlutaheildareign verðmætatryggingarsjóðs samsvari að minnsta kosti núvirði tryggðrar lágmarksinneignar við lok mánaðar. Þá er aðeins tekið tillit til greiddra iðgjalda fram að þeim tíma, og afraksturs sem fyrir hendi er úr Lock-In, sem og bókusjóðgjalda sem fyrir hendi eru til hækunar lágmarksinneignar. Núvirði er reiknað með vaxtastigi sem nemur 0,7 prósentum, þar sem að hluta til verður einnig tekið tillit til kostnaðar sem tekinn verður af heildarinneign í framtíðinni.

Hafi inneign einu sinni verið úthlutað til öryggisneignar verður hún þar í grundvallaratriðum fram að byrjun tóku lífeyris. Þó samt að svo miklu leyti sem inneignin reiknuð með vaxtastigi sem nemur 3 prósentum fer yfir núvirði lágmarksgreiðslu kunna umskipti yfir í hlutaheildarinneign

verðmætatryggingarsjóðs eða í fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum að fylgja í kjölfarið.

Ef hlutaheildarinneign er samsett úr meira en einni fjárfestingaráætlun, fylgir því að hún er færð úr núverandi hlutaheildarinneign innan ramma verðmætatryggingarfjárfestingar í hlutfalli við virði hlutar í fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum hjá hlutaheildarinneign fjárfestingaráætlunarinnar.

Heildarinneign er hægt að fjárfesta að öllu leyti í öryggisneign, en einnig að öllu leyti í hlutatengdri inneign.

Útreikningur á verðmæti hluta í fjárfestingabréfasafni

1. Andvirði þeirra hluta í fjárfestingabréfasafni sem koma í hlut samningsins fæst með því að margfalda fjölda hluta með verðgildi eins hluta. Verðgildi eins hluta ræðst af verðmætatryggingu þeirra eigna sem liggja til grundvallar hverju sinni. Þá er lagt til grundvallar hlutarvirði á viðkomandi kauphallardegi. Við matið er ráðandi kauphallardagurinn við innborgun eða úttekt, eða næsti þar á eftir.

(5) Ef afrakstur úr hlutum sem eru í fjárfestingabréfasafninu er ekki greiddur út, rennur hann beint til fjárfestingarhugtaka, eða fjárfestingarsjóða sem valdir voru, og eykur þannig verðgildi hlutanna. Með útgreiddum afrakstri fjárfestingaráætlunar í fjárfestingarhugtökunum kaupum við hluti í sömu fjárfestingaráætlun fjárfestingarhugtökunum sem við umsvifalaust á úthlutunartíma í tengslum við fánalega hlutaheildarinneign hinnar sömu fjárfestingaráætlunar færur við samning þeirra hlutfallslega til inneignar.

§ 4 Hvaða aðrir kostir eru í boði?

(1) Á umræddum tímamörkum eru eftirfarandi kostir í boði:

Valkostir fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu

Viðbótargreiðsla

(2) Í samningnum með reglubundnum iðgjaldsgreiðslum er á umsömdum iðgjaldsgreiðslutíma og fram að upphafi sveigjanlegs lífeyristökutíma, í mesta lagi þar til fimm ár eru í væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu, greitt frekari iðgjöld (viðbótargreiðslur) á fyrsta degi hvers mánaðar. Viðbótargreiðsla má hvorki vera lægri né hærri en tilgreindar lágmarks- og hámarksupphæðir í liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt § 24“.

Viðbótargreiðslur á öðrum tímum eða utan tilgreindra upphæða þarfnast sérstaks samkomulags við okkur.

(3) Viðbótargreiðslur hækka tryggða lágmarksinneign í samræmi við 5. mgr. 2. gr. að teknu tilliti til tryggingarstigs. Tryggður lágmarkslífeyrir (sjá 4. mgr. 2. gr.) reiknum við út á ný eftir viðbótargreiðslu í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur. Við þann útreikning beitum við alltaf þeim reikniforsendum sem lagðar voru til grundvallar við samningsgerð (sjá 21. mgr. 2. gr.).

Til að tryggja að ávallt sé hægt að standa við greiðsluskuldbindingar er okkur þó heimilt að leggja til grundvallar þær reikniforsendur sem notaðar eru á hækkanarstundu við gerð nýrra tryggingarsamninga sem eru sömu tegundar og samningur þinn (réttmætar reikniforsendur). Skilyrði fyrir því að beita réttmætum reikniforsendum er, að þær endurspeglar hverju sinni fyrirmæli um reikniforsendur við gerð nýrra samninga, samkvæmt gildandi lögboðnum eftirlitsfyrirmælum og öðrum ákvæðum eða opinberum yfirlýsingum Þýska tryggingafræðingafélagsins (DAV). Við upplýsum þig um innleiðingu réttmætra reikniforsendna ásamt tilkynningu um hækkan. Leiðrétting á reikniforsendum hefur ekki áhrif á áorðnar hækkanir á greiðslum vegna viðbótargreiðslna.

Ef samið var um innifaldar viðbótatryggingar hækka greiðslur úr þeim ekki við viðbótargreiðslu.

Innifaldar viðbótatryggingar

(4) Hægt er að fara fram á að við samninginn bætist

- starfsörorku-viðbótatrygging,
- viðbótatrygging vegna andláts af slysförum
- Risiko-áhættu-viðbótatrygging

þegar við á þeim tíma þegar gengið er frá samningnum bjóðum þér lífeyristryggingu og gildandi reikniforsendur hafa ekki breyst

Viðbótin getur verið bundin fyrirvara um heilbrigðis og áhættumat.

Skilyrði fyrir viðbót er, að umsókn þar að lútandi berist okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umbeðna viðbótarstund.

Um innifalda viðbótartryggingu gilda á þeim tíma þegar gengið var frá samningi um lífeyrstryggingu þína gilda reikniforsendur, gjaldskrár, tryggingaskilmálar og hinn reiknaði aldur hins tryggða þegar viðbótin tók gildi.

Umbreyting í aðra lífeyrstryggingar-gjaldskrá

(5) Hægt er að fara fram á það einu sinni að samningnum í heild verði breytt í söfnunarlífeyrstryggingu eftirfarandi gjaldskráa:

- Söfnunarlífeyrstrygging með ævilangri lífeyrstryggingu og breytilegri lágmarksgreiðslu Rente FlexVario

Umbreytinguna má gera fyrsta dag hvers mánaðar fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu. Skilyrði þessa er, að slíkar gjaldskrár séu í boði á umbeðnum tíma varðandi nýskráningu, og að umsókn um umbreytingu berist okkur í síðasta lagi einum mánuði fyrir umbeðinn dag. Að öðrum kosti gerist umbreyting ekki fyrr en fyrsta dag næsta mánaðar þar á eftir.

Þó er ekki hægt að fara fram á umbreytingu ef

- Söfnunarlífeyrstrygging með ævilangri lífeyrstryggingu og breytilegri lágmarksgreiðslu Rente FlexVario

hafði áður verið umbreytt í þennan samning.

Við umbreytinguna haldast iðgjaldsupphæð, iðgjaldsgreiðsluáðferð og væntanlegt upphaf lífeyristöku óbreytt.

Greiðslur nýju lífeyrstryggingarinnar reiknum við út í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur á grundvelli nýju gjaldskrárinnar og þeirra reikniforsendna sem gilda um nýja samninga, sem og að teknu tilliti til heildarinnegar sem fyrir hendi er á umbreytingardegi.

Við umbreytinguna er hægt að halda núverandi tryggingarvernd innifalinnar starfsörorku- eða örorku-viðbótartryggingar óbreyttri, án endurnýjaðrar læknisskoðunar. Iðgjaldsupphæð viðbótartryggingar reiknum við út á grundvelli nýju gjaldskrárinnar og gildandi reikniforsendna fyrir nýja samninga, að teknu tilliti til heildarinnegar sem fyrir hendi er á umbreytingardegi, að teknu tilliti til útreiknaðs aldurs hins tryggða, að teknu tilliti til iðgjaldsgreiðslutíma sem eftir er og að teknu tilliti til ákvarðana okkar varðandi samþykki við upphaflega tryggingu.

Að umbreytingu lokinni koma frekari breytingar ekki til greina.

(6) Frá umbreytingu gilda almennir og sérstakir skilmálar um nýju gjaldskrána. Umsamin sérstök samningsbundin samkomulög og yfirlýsingar haldast áfram óbreytt.

Greiðsla inneignar að hluta til

– gildir ekki um bakábyrgðartryggingu í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis

(7) Fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu má, á fyrsta degi hvers mánaðar, fara fram á úttekt inneignar að hluta til, ef hinn tryggði er þá á lífi.

Skilyrði er, að umsókn um útborgun inneignar að hluta til berist okkur í síðasta lagi einum mánuði umbeðinn dag. Að öðrum kosti gerist útborgun inneignar að hluta til ekki fyrr en fyrsta dag næsta mánaðar þar á eftir. Þetta á ekki við, ef samið var um að samningurinn væri bakábyrgðartrygging í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis.

Útborgun inneignar að hluta til innum við af hendi á grundvelli verðgildis heildarinnegar. Ráðandi við útreikningi á verðmæti hluta er kauphallardagurinn fyrir 15. dag þess mánaðar sem fer á undan útborgunartíma útgreiðslu inneignar að hluta til. Ráðandi hvað varðar ákvörðun um fjölda hluta er útborgunartíminn.

Útborgaða fjárhæð tókum við úr heildarinnegni sem fyrir hendi er á útborgunartíma. Þegar um útborgun inneignar að hluta til er að ræða skerðist tryggð lágmarksinnegni (sjá 5. mgr. 2. gr.) hlutfallslega, í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur; Sama á við um greiðslu vegna dauðsfalls (sjá 17. mgr. 2.gr.). Tryggðan lágmarkslífeyri (sjá 4. mgr. 2. gr.) reiknum við út á ný í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur.

Ef umsamin iðgjaldsgreiðslutími er ekki liðinn þegar útborgun inneignar að hluta til fer fram þarf, eftir útborgun, að greiða iðgjöldin í óbreyttri mynd.

Aðeins er hægt að fara fram á útborgun inneignar að hluta til, ef bæði úttektarupphæð og eftirstöðvar heildarinnegar hverju sinni ná lágmarksupphæðinni samkvæmt liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“.

Eftir útborgun inneignar að hluta til upplýsum við um hæð lækkaðra greiðslna í viðauka við tryggingarskránni.

Áformuð iðgjaldshækkun innifalin, ásamt breytingu

(8) Kveði samningur þinn á um reglulega greiðslu iðgjalda getur þú farið fram á það einu sinni í upphafi hvers tryggingarárs að í samningnum

- verði áformuð hækkun iðgjalds innifalin eða að
- umsamin prósentu innifalinnar áformaðrar hækkunar iðgjalds verði hækkuð.

Við upphaf tryggingarárs er hægt að fara fram á að prósentu áformaðrar hækkunar á iðgjaldi verði skert.

Ef viðbótartrygging er innifalin ræðst viðbót við áformaða hækkun, og hækkun umsaminnar prósentu innifalinnar hækkunar iðgjalds, af læknisskoðun.

(9) Nánar um áformaða iðgjaldshækkun er að finna í sérstökum skilmálum vísitölumiðaðrar söfnunarlífeyrstryggingar Rente WachstumGarant með áformaðri hækkun iðgjalda og greiðslna.

Iðgjaldshækkun sem ekki var áformuð

(10) Kveði samningur þinn á um reglulega greiðslu iðgjalda getur þú farið fram á það í síðasta lagi fimm árum fyrir fyrsta mögulega upphaf lífeyrisgreiðslu (sjá 11. mgr. 2. gr.) er á næsta gjalddaga hægt að fara fram á að iðgjald vísitölumiðaðrar söfnunarlífeyrstryggingar Rente WachstumGarant, og iðgjaldsundanþágu í tengslum við innifalda starfsörorku- eða örorku-viðbótartryggingu, hækki um allt að 20 prósent af iðgjaldi fyrra árs, þó að hámarki upp í 3.000,00 evra ársiðgjald.

Á fyrstu fimm árum frá upphafi tryggingar er hægt að hækka iðgjald um meira en 20 prósent af iðgjaldi fyrra árs. Skilyrði þessa er þó, að fyrsta iðgjald nemi enn 10 prósentum hækkaða iðgjaldsins. Hækkað ársiðgjald má ekki vera hærra en 3.000,00 evrur.

(11) Ef samningurinn var gerður sem **bakábyrgðartrygging í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis**, má, í tengslum við aðlögun samþykkis þíns vegna lífeyrissamnings fyrirtækis, - í síðasta lagi fimm árum fyrir fyrsta mögulega upphaf lífeyrisgreiðslu (sjá 11. mgr. 2. gr.) -, fara fram á að iðgjald fyrir lífeyrstrygginguna og fyrir iðgjaldsundanþágu, í tengslum við innifalda starfsörorku- eða örorku-viðbótartryggingu, verði hækkað upp í allt að 6.000,00 evra ársiðgjald.

Ef ársiðgjald nemur meira en 6.000,00 evrum má hækka iðgjald um 20 prósent af iðgjaldi fyrra árs. Hækkað ársiðgjald má ekki vera hærra en 12.000,00 evrur.

(12) Ef áformuð hækkun iðgjalds var innifalin verður viðkomandi umsamin prósentu dregin frá við hámark áformaðrar hækkunar samkvæmt 13. eða 14. mgr.

(13) Óvæntar iðgjaldahækkunir hækka tryggða lágmarksinnegni samkvæmt 5. mgr. 2. gr. að teknu tilliti til tryggingarstigs og greiðslu úr iðgjaldandaunþágu, í tengslum við innifalda starfsörorku- eða örorku-viðbótartryggingu. Tryggður lágmarkslífeyrir (4. mgr. 2. gr.) reiknum við út á ný eftir iðgjaldshækkun í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur.

Við þann útreikning beitem við alltaf þeim reikniforsendum sem lagðar voru til grundvallar við samningsgerð (sjá 21. mgr. 2. gr.). Til að tryggja að ávallt sé hægt að standa við greiðsluskuldbindingar er okkur þó heimilt að leggja til grundvallar þær reikniforsendur sem notaðar eru á hækkunarstundu við gerð nýrra tryggingarsamninga sem eru sömu tegundar og samningur þinn (réttmætar reikniforsendur). Skilyrði fyrir því að beita réttmætum reikniforsendum er, að þær endurspegli hverju sinni fyrirmæli um reikniforsendur við gerð nýrra samninga, samkvæmt gildandi lögbodnum eftirlitsfyrirmælum og öðrum ákvæðum eða opinberum yfirlýsingum Þýska tryggingafræðingafélagsins (DAV). Við upplýsum þig um innleiðingu réttmætra reikniforsendna ásamt tilkynningu um hækkun. Leiðrétting á reikniforsendum, vegna óvæntra iðgjaldshækkana, hefur ekki áhrif á áorðnar hækkunir.

(14) Að undanskilinni iðgjaldsundanþágu í tengslum við innifalda starfsörorku- eða örorku-viðbótartryggingu, veldur óvænt iðgjaldshækkun

ekki því að iðgjöld og greiðslur úr inniföldum viðbótartryggingum hækki – t.d. lífeyrir úr starfsörorku- viðbótartryggingu.

Valkostir við upphaf lífeyrisgreiðslu

Breyting, viðbót eða útilokun hvað varðar greiðslur við andlát

- (15) Við upphaf lífeyrisgreiðslu má fara fram á að
- við andlát sé samið um inneign (sjá 17. mgr. 2. gr.), eða að
  - umsamin inneign við andlát hækki eða skerðist samkvæmt gjaldskrárákvæðum, eða að
  - umsamin inneign við andlát sé útilokuð.

Skilyrði breytingar er, að umsókn þar að lútandi berist okkur í síðasta lagi tveimur mánuðum fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu.

Eftirlifendalífeyris-viðbótartrygging innifalin

(16) Við upphaf lífeyrisgreiðslu má fara fram á að á gjalddaga fyrstu lífeyrisgreiðslu (dagsetning viðbótar) sé eftirlifendalífeyris-viðbótartrygging innifalin, vegna meðtryggðs manns, sem tilgreina skal með nafni, svo framarlega sem ekki var samið um dánarbætur eftir upphaf lífeyristöku, eða að slíkt sé útilokað.

Skilyrði breytingar er, að umsókn þar að lútandi berist okkur í síðasta lagi tveimur mánuðum fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu.

Ef hinn meðtryggði andast fyrir dagsetningu viðbótar skal lítið svo á, að réttur til að bæta viðbótartryggingu eftirlifendalífeyris við hafi ekki verið nýttur.

Ef farið var fram á að bæta eftirlifendalífeyris-viðbótartryggingu við, er ekki hægt að taka lífeyrisgreiðsluna út fyrir umbeðna dagsetningu viðbótar. Þetta á ekki við ef ákvörðun um viðbót er afturkölluð.

Ef eftirlifendalífeyris-viðbótartrygging er innifalin, þarf ekki að greiða sérstakt iðgjald fyrir hana. Í stað þess er tekið tillit til viðbótarinnar við útreikning á tryggðum greiðslum. Við það skerðist tryggður lágmarkslífeyrir (4. mgr. 2. gr.) og lífeyrir sem greiða skal samkvæmt 1. mgr. 2. gr.

Nýju greiðslurnar reiknum við út í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur, að teknu tilliti til útreiknaðs aldurs hins tryggða/hinna tryggðu á dagsetningu viðbótar, sem og í samræmi við gildandi reikniforsendur og gjaldskrár þegar viðbót tók gildi. Lífeyrir úr eftirlifendalífeyris-viðbótartryggingu má ekki vera hærri en eftirstöðvar lífeyris. Auk þess skulu þessar tvær lífeyrisgreiðslur ná lágmarksupphæðinni sem ákvörðuð er í liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“ Að öðrum kosti er ekki hægt að bæta við eftirlifendalífeyris-viðbótartryggingu. Ef hinn samtryggði andast eftir upphaf greiðslu eftirlifendalífeyris greiðum við ekki frekari greiðslur og tryggingunni lýkur.

Útborgun inneignar að hluta til - gildir ekki um bakábyrgðartrygging í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis

(17) Við upphaf lífeyrisgreiðslu má fara fram á útborgun inneignar að hluta til, ef hinn tryggði er þá á lífi. Þetta á ekki við, ef samið var um að samningurinn væri í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis.

Skilyrði þessa er, að umsókn um útborgun inneignar að hluta til berist okkur í síðasta lagi tveimur mánuðum fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu.

Útborgun inneignar að hluta til innum við af hendi á grundvelli verðgildis heildarinneignar (sjá 4. mgr. 1. gr.). Ráðandi við útreikningi á verðmæti hluta er kauphallardagurinn fyrir 15. dag þess mánaðar sem fer á undan útborgun inneignar að hluta til. Ráðandi hvað varðar fjölda hluta er dagurinn þegar útborgun inneignar að hluta til er innt af hendi.

Útborgun inneignar að hluta til er tekin af heildarinneigninni. Tryggðan lágmarkslífeyrir (sjá 5. mgr. 2. gr.) reiknum við út á ný í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur. Við upplýsum þig um hæð lækkaðs lífeyris.

Ef til útborgunar inneignar að hluta til kemur getum við ekki ábyrgst heildarinneign, sem samsvarar hæð umsaminnar prósentu af iðgjöldum sem greidd hafa verið fram að því.

Aðeins er hægt að fara fram á útborgun inneignar að hluta til, ef bæði úttektarupphæð og eftirstöðvar heildarinneignar og skertur lífeyrir hverju sinni ná lágmarksupphæð samkvæmt liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“.

Samið er um annars konar lífeyrisskeið

(18) Fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu má fara fram á að samningurinn taki einnig mið af fjármálamörkuðum á lífeyrisskeiðinu eða haldi áfram í annars konar lífeyrisskeiði, svo framarlega sem slíkt er í boði við upphaf lífeyrisgreiðslu. Lífeyrinn reiknum við þá út á ný, í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur, úr heildarinneign sem fyrir hendi er við upphaf lífeyrisgreiðslu.

Skilyrði þessa er, að slík umsókn berist okkur í síðasta lagi tveimur mánuðum fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu.

Valkostir eftir upphaf lífeyrisgreiðslu

Greiðsla inneignar að hluta til

– gildir ekki um bakábyrgðartryggingu í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis

(19) Ef samið var um greiðslu við andlát eftir upphaf lífeyrisgreiðslu samkvæmt 18. mgr. 2. gr. er, frá upphafi sjötta lífeyrisgreiðsluárs, - hvenær sem er, við gjalddaga lífeyrisgreiðslu -, hægt að fara fram á útborgun hluta af heildarinneign (útborgun inneignar að hluta til). Þetta á ekki við, ef samið var um að samningurinn væri bakábyrgðartrygging í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis. Útborgun inneignar að hluta til er þó í mesta lagi hægt að fara fram á við upphaf þess lífeyrisgreiðsluárs, þar sem inntar eru af hendi, í síðasta skipti, dánarbætur, þegar um andlát var að ræða.

Skilyrði fyrir útborgun inneignar að hluta til er, að umsókn þar að lútandi berist okkur í síðasta lagi tveimur mánuðum fyrir umbeðna úttekt.

Útborgun inneignar að hluta til er aðeins hægt að fara fram á innan þeirra marka sem tilgreind eru í liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“ Hámark umsaminnar úttektarupphæðar, að frádregnum þegar greiddum lífeyri, við andlát, takmarkast við heildarinneignina.

(20) Af úttektarupphæðinni reiknast frádrátt sem nemur 2 prósentum.

Frádrátturinn hækkar í 4,5 prósent ef viðmiðunarvextir (21. mgr.) er að minnsta kosti 0,5 prósentupunktur hærri en meðalgildi undangenginna tíu almanaksára hverju sinni.

(21) Viðmiðunarvextir samsvara þeim Null-Kupon-Euro-Zinsswapsatz-skiptasamningakjörum til tíu ára sem Deutsche Bank birtir mánaðarlega.

Fari svo að viðmiðunarvextir verði ekki birtir framar, beitung við áfram, sem ráðandi nýja viðmiðunarvexti, þeim viðmiðunarvöxtum sem Bundesbank birtir í þeirra stað. Verði þeir ekki birtir, ákvörðun við viðmiðunarvexti til vara. Þeir eru ákvarðaðir þannig, að þeir samsvari að mestu leyti, að okkar mati, Null-Kupon-Euro-Zinsswapsatz-skiptasamningakjörum til tíu ára.

(22) Eftir útborgun inneignar að hluta til reiknum við út, á ný, lífeyri og dánarbætur samningsins, með tilliti til eftirstöðva inneignar þegar útborgun inneignar að hluta til er innt af hendi, í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur. Fyrsta nýútreiknaða lífeyri greiðum við þegar útborgun inneignar að hluta til er innt af hendi.

§ 5 Hvenær er hægt að laga samninginn að einkahögum þínum?

Hækkun tryggingarverndar (réttur til persónulegrar aðlögunar) - gildir ekki um bakábyrgðartryggingu í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis

(1) Hægt er að hækka tryggingarvernd samnings sem ekki var gerðu sem bakábyrgðartrygging í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis, án nýs mats á heilsufari og öðrum áhættuatriðum (læknisskoðun). Hækkun er möguleg við eftirfarandi viðbúri í lífi hins tryggða - þess sem líftryggingin tekur til:

- Gifting
- Skilnaður,
- barnsfæðing eða ættleiðing ófullveðja barns,
- byrjun í starfi að loknu opinberlega viðurkenndu starfsnámi eða háskólanámi,
- hafið starf sem sjálfstæður atvinnurekandi að aðalstarfi,
- Niðurfelling skyldutryggingar í lögboðinni lífeyrstryggingu iðnaðarmanna og sjálfstætt starfandi,
- í fyrsta skipti er farið fram úr viðmiðunarmörkum við mat á iðgjaldi almennrar lífeyrstryggingar vegna brúttólaunatekna sem aflað var sem launþegi,

- Hækkun brúttólaunatekna, sem aflað var sem launþegi, um að minnsta kosti 10 prósent innan eins árs,
- stöðug hækkun hagnaðar fyrir skatta, hjá sjálfstætt starfandi, um að minnsta kosti 10 prósent á ári undangengin þrjú ár,
- Taka láns til kaupa á fasteign til eigin nota (kaupverð að minnsta kosti 50.000,00 evrum),
- skerðing lögboðinna áunninna lífeyrisréttinda, lögum samkvæmt,
- Niðurfelling eða skerðing starfstengds, einkum starfsstéttarbundins, lífeyris, eða ellilífeyrstryggingar á vegum fyrirtækis.

Sækja þarf um hækkunina innan sex mánaða frá því er atburður átti sér stað, og leggja fram viðeigandi skriflega staðfestingu - t.d. í bréfi eða með tölvupósti. Að öðrum kosti getur læknisskoðun reynst nauðsynleg.

Ef í gildi eru fleiri en einn líftryggingarsamningur, með rétti til persónulegrar aðlögunar, sem tekur til lífs hins tryggða, er aðeins hægt að hækka einn samning. Hann ber að tilgreina við fyrstu hækkun. Hina samningana verður síðan ekki hægt að hækka.

(2) Hækkun upphaflega samningsins gerist með aukalegum, nýjum samningi. Um hann gilda reikniforsendur, gjaldskrár, tryggingarskilmálar og sá útreiknaði aldur hins tryggða sem þá eru í gildi. Lífeyrisgreiðsla nýja samningsins má ekki hefjast síðar en 11 mánuðum eftir upphaf lífeyristöku upphaflega samningsins.

(3) Ef ekki er um annað samið gilda um aukalega, nýja samninginn umsamin ákvæði og yfirlýsingar, sem og viðtökuréttur og ákvarðanir okkar varðandi samþykki, og giltu í upphaflega samningnum. Innifaldir viðbótartryggingar upphaflega samningsins hækka ekki.

(4) Lífeyrir aukalega, nýja samningsins má ekki vera lægri en lágmarkslífeyrir þeirrar gjaldskrár sem þá er í gildi.

(5) Rétti til hækkunar lýkur, ef

- hinn tryggði er fullra 50 ára (æviára),
- eftirstöðvar söfnunartíma upphaflega samningsins eru skemmri en 12 ár,
- upphaflegi samningurinn er gerður iðgjaldsfrír eða
- ef kemur til starfsörorku eða örorku, þar sem í upphaflega samningnum var samið um starfsörorku- eða örorku- viðbótartryggingu. Eftir að starfsörorka kemur fram verða hækkanir sem búið er koma í gegn afturvirkar.

§ 6 Hvernig myndast arðshlutdeild?

(1) Samningurinn á beina hlutdeild í verðmætapróun fjárfestingabréfasafnsins (sjá 1. mgr. 1. gr.). Auk þess á samningurinn alltaf rétt á arði. Umfang og viðmiðunargrundvöllur arðshlutdeilda ræðst af gildandi útgáfu ríkjandi lögboðinna reglna, hverju sinni, þegar úthlutun fer fram, nú 153. gr. laga um tryggingasamninga (VVG). Samkvæmt núgildandi útgáfu 153. gr. VVG tekur arðshlutdeild til hlutdeilda í arði og varasjóðum virðismismunar. Arður og varasjóðir virðismismunar eru fundnir samkvæmt fyrirmælum verslunarlaganna og birtast árlega í ársskýrslu. Arðshlutdeild getur einnig numið núll evrum (4. mgr.).

Við útskýrum,

- hvernig arðshlutdeild tryggingartaka í heild sinni er fundin (2. mgr.).
- hvernig arðshlutdeild samningsins er fundin (3. mgr.) og
- hvers vegna ekki er hægt að ábyrgjast hæð arðshlutdeilda og hvers vegna hún getur líka numið núll evrum (4. mgr.).

(2) Hvernig finnum við arðshlutdeild tryggingartaka í heild sinni?

Útskýrt er

- hver uppruni arðs er (a)
- hvernig við ráðstöfum þessum arði (b) og
- hvernig varasjóðir virðismismunar myndast og hvernig þeim er skipt (c).

Krafa um tiltekna hæð hlutdeilda samnings í arði stofnast þó ekki við þetta.

(a) Arður getur myndast á þrjú mismunandi vegu:

- sem tekjur af fjárfestingum (aa),
- af áhættuniðurstöðum (bb) og
- af afkomu að öðru leyti (cc).

Við veitum þér og öðrum tryggingartökum okkar hlutdeild í þessum arði í samræmi við reglugerð um lágmarksendurgreiðslur iðgjalda í

líftryggingum (reglugerð um lágmarksendurgreiðslur) í gildandi útgáfu hverju sinni.

(aa) Fjármagnstekjur

Af nettóarði þeirra fjárfestinga sem falla undir þessa reglugerð fá tryggingartakar samtals í minnsta lagi þá arðprósentu sem tilgreind er í reglugerðinni. Í núgildandi útgáfu reglugerðar um lágmarkshlutdeild er mælt fyrir um 90 prósent. Af þessari upphæð er fyrst dregin sú upphæð sem nauðsynleg er til að standa undir tryggðum greiðslum. Eftirstöðvunum ráðstöfum við í arðshlutdeild tryggingartaka.

(bb) Áhættuniðurstöður

Frekari arður verður fyrst og fremst til ef raunveruleg ævilengd hinna tryggðu er styttri en gert hafði verið ráð fyrir við verðútreikning. Þá þarf að greiða lægri lífeyri en upphaflega var áætlað og því hægt að veita tryggingartökum hlutdeild í áhættuniðurstöðum. Samkvæmt núgildandi útgáfu reglugerðar um lágmarksendurgreiðslur er tryggingartökum veitt að minnsta kosti 90 prósent hlutdeild í þeim arði.

(cc) Afkoma að öðru leyti

Samkvæmt núgildandi útgáfu reglugerðar um lágmarksendurgreiðslur er tryggingartökum veitt að minnsta kosti 50 prósent hlutdeild í afkomu að öðru leyti. Arður af afkomu að öðru leyti getur til dæmis myndast ef

- kostnaður er lægri en gert var ráð fyrir í gjaldskrárútreikningi,
- aflað er annarra tekna en úr tryggingarekstri, t.d. tekna vegna þjónustu sem veitt er öðrum fyrirtækjum.

(b) Arð, sem kemur í hlut tryggingartaka, færur við í varasjóð til endurgreiðslu iðgjalda, eða færur hann beint til tekna hjá samningum sem rétt eiga á arði (bein millifærsla).

Varasjóður til endurgreiðslu iðgjalda á að jafna út arðsveiflur. Hann má aðeins nota sem arðshlutdeild tryggingartaka. Aðeins í undantekningartilvikum, og með samþykki eftirlitsstofnunar, má víkja frá þessu, samkvæmt 140. gr. laga um eftirlit með tryggingarsamningum (VAG). Slíkt er heimilt, svo framarlega sem varasjóði til endurgreiðslu iðgjalda var ekki þegar ráðstafað í fastákvæðna arðshluta. Samkvæmt núgildandi útgáfu 140. gr. VAG má verja varasjóði til endurgreiðslu iðgjalda í þágu hinna tryggðu:

- til að afstýra yfirvofandi neyðarástandi,
- til að jafna út ófyrirséð tap samninga sem rétt eiga á arði, og rekja má til almennra breytinga á ytri aðstæðum, eðatil að auka ábyrgðarsjóð, þegar laga þarf reikniforsendur að ytri aðstæðum vegna ófyrirséðra breytinga til lengri tíma.
- Ef við síðan nýtum varasjóð til endurgreiðslu iðgjalda í það að jafna út tap, eða til að styrkja ábyrgðarsjóðinn, dreifist kostnaðurinn á váttryggjendur hlutfallslega.

Þegar uppsöfnun vegna endurgreiðslu iðgjalda er notuð til að bæta tjón eða til að hækka uppsafnaðan varasjóð völdum við álagi á tryggingasamlag.

(c) Varasjóðir virðismismunar myndast þegar markaðsvirði fjárfestinga, sem ætlaðar eru til greiðslna í framtíðinni, er hærra en verðgildið sem þessar fjárfestingar eru færðar á í ársskýrslu. Fjárhæð varasjóðanna endurreiknum við árlega, en auk þess ef samningurinn endar fyrir upphaf lífeyrisgreiðslna, þegar lífeyrisgreiðslur hefjast, sem og í lok hvers tryggingarárs á lífeyrisgreiðslutímanum. Varasjóði virðismismunar, sem taka þarf tillit til samkvæmt lögum, og ákvæðum um eftirlit með hlutdeild tryggingasamninga, deilum við niður á samningana í hlutfalli við tillag þeirra (sjá 3. mgr. a).

(3) Hvernig myndast arðshlutdeild samningsins?

(a) Við tókum sambærilegar tryggingar (til dæmis lífeyrstryggingu og áhættutryggingu) saman í reikniflokka, og skiptum í sumum tilvikum skyldustu tryggingategundunum enn frekar niður í undirflokka (arðflokka) innan hvers reikniflokks. Reikniflokkar auðvelda okkur að taka tillit til mismunar milli ýmiss konar tryggðar áhættu. Arðinum úthlutum við í hina einstöku reikni- og arðflokka í hlutfalli við tillag hvers þeirra, allt eftir því hve stóran þátt hver reikni- og arðflokkur á í myndun arðsins.

Samningurinn öðlast hlutdeild í arði þess reikni- og arðflokks sem tilgreindur er í tryggingarskráteini. Ef, við útreikning á ævilögum lífeyri samkvæmt 2. mgr. 2. gr., beitt er öðrum reikniforsendum en við útreikning á tryggðum lágmarkslífeyri samkvæmt 4. mgr. 2. gr., skipum við samningnum í arðflokk með nýgerðum samningum um

sambærilegar lífeyristryggingar (sjá 3. mgr. 2. gr.). Við tilkynnum þér um hann við upphaf lífeyrisgreiðslu.

Arðshlutdeildin er fjármögnuð með beinni millifærslu af niðurstöðu ársreiknings félagsins, annars með varasjóði til endurgreiðslu iðgjalda. Upphæð arðshlutdeildar er ákveðin fyrir eitt ár í senn. Prósentur arðshluta er birt í ársskýrslu. Hana má sjá á heimasíðu okkar. Hafi reikni- og arðflokkur ekki átt þátt í myndun arðs, verðum engum arði ráðstafað til þeirra.

(b) Ef samningnum lýkur vegna andláts, við uppsögn eða ef hinn tryggði er á lífi þegar elliífeyrisgreiðslur hefjast, gildir eftirfarandi: Við úthlutum samningi þínum þeim hluta varasjóðs virðismismunar sem kemur í hlut samningsins, samkvæmt gildandi lögum (153. gr. VVG) og ákvæðum eftirlitslaga hverju sinni. Við veitum þér einnig samsvarandi hlutdeild í varasjóði virðismismunar á lífeyristökutímanum. Lagafyrirmæli og ákvæði eftirlitslaga geta leitt til þess að hlutdeild í varasjóði virðismismunar fellur niður að fullu eða að hluta.

(c) Hægt er að nálgast gildandi reikniforsendur fyrir arðshlutdeild í lögum „Ákvæði um arðshlutdeild samkvæmt 3. mgr. 6. gr“. Þau ákvæði eru hluti af skilmálunum.

(4) Hvers vegna getum við ekki ábyrgst fjárhæð arðshlutdeildar?

Arðshlutdeild ræðst af mörgum áhrifaþáttum sem ekki verða séðir fyrir og sem við höfum einungis takmörkuð áhrif á. Mikilvægasti áhrifaþáttur er þróun fjármálamarkaða. En þróun áhættu sem við tryggjum, og kostnaðar, skipta einnig máli. Af þessum sökum er ekki hægt að ábyrgjast fjárhæð arðshlutdeildar fyrirfram, og getur hún jafnvel numið núll evrum. Við greinum þér árlega frá þróun arðshlutdeildarinnar.

§ 7 Hvenær hefst tryggingarverndin?

Tryggingarverndin hefst þegar samningurinn hefur verið undirritaður. Þó stofnast engin tryggingarvernd fyrir það upphaf tryggingar sem tilgreint er í tryggingarskírteininu. Tryggingarvernd hefst klukkan 12 á hádegi á þeim degi sem tilgreindur er í tryggingarskírteini. Þó getur greiðsluskylda okkar fallið niður ef iðgjald er ekki greitt á réttum tíma (sjá 2. og 3. mgr. 15. gr. og 2. mgr. 16. gr.).

§ 8 Hvaða reglur gilda um lögreglu- eða herþjónustu, óeirðir, stríðsátök eða beitingu eða losun kjarna-, líffræðilegra- eða efnavopna/efna?

(1) Meginreglan er að við greiðum bætur óháð því hvað veldur tryggingartilvik. Við greiðum einnig bætur ef hinn tryggði - það er, sá sem líftryggður er samkvæmt tryggingunni - andast við her- eða lögreglustörf eða í innanlandsátökum.

Ef hinn tryggði andast í beinum eða óbeinum tengslum við hernaðaráttök skerðast greiðslurnar. Í því tilviki skerðist umsamin greiðsla inneignar við andlát niður í reiknað endurkaupsvirði á andlátsdegi (sjá 4. og 7. mgr. 17. gr.), án þess frádráttar sem þar er gert ráð fyrir, og að teknu tilliti til samningskostnaðar, að fullu.

Ráðandi við útreikning endurkaupsvirðis er síðasti kauphallardagur fyrir 15. dag andlátsmánaðar, hvað varðar hluti í IOK og í völdum fjárfestingasjóðum. Berist okkur andlátstilkynning ekki fyrir en eftir þann tíma, er næsti kauphallardagur eftir móttöku tilkynningar ráðandi. Dánardagur er afgerandi til að ákvarða fjölda hluta í fjárfestingarhugtökunum. Um þetta gildir 6. mgr. 17. gr. eftir því sem við á.

Greiðslur okkar skerðast ekki, ef hinn tryggði lætur lífið í beinu eða óbeinu samhengi við stríðsátök sem hann lenti í meðan hann dvaldi utan Sambandslýðveldisins Þýskaland, og tók ekki virkan þátt í.

(3) Í eftirtöldum tilvikum takmarkast greiðslur okkar við þær sem tilgreindar eru í 2. setni. 2. mgr.: Hinn tryggði andast í beinu eða óbeinu samhengi við

- notkun kjarna-, sýkla- eða efnavopna af ráðnum hug, eða
- notkun eða losun geislavirkra, sýkla- eða kemískra efna af ráðnum hug.

Þá þarf notkun eða losun að hafa miðað að því að stofna lífi fjölda fólks í hættu. Greiðslur okkar skerðast ekki, ef hinn tryggði lætur lífið í beinu eða óbeinu samhengi við stríðsátök sem hann lenti í meðan hann dvaldi utan Sambandslýðveldisins Þýskaland, og tók ekki virkan þátt í.

§ 9 Hvaða reglur gilda við sjálfsvíg hins tryggða?

(1) Við sjálfsvíg af ráðnum hug innum við af hendi umsamda greiðslu, ef líðin eru þrjú ár frá undirritun samnings.

(2) Við sjálfsvíg af ráðnum hug áður en þriggja ára frestur rennur út er engin tryggingavernd til staðar. Í því tilviki greiðist reiknað endurkaupsvirði samnings á andlátsdegi (sjá 4. til 7. mgr. 17. gr.), án þess frádráttar sem þar er gert ráð fyrir og að teknu tilliti til samningskostnaðar, að fullu.

Ráðandi við útreikning endurkaupsvirðis er síðasti kauphallardagur fyrir 15. dag andlátsmánaðar, hvað varðar hluti í fjárfestingarhugtökunum og í völdum fjárfestingasjóðum. Berist okkur andlátstilkynning ekki fyrir en eftir þann tíma, er næsti kauphallardagur eftir móttöku tilkynningar ráðandi. Dánardagurinn er afgerandi til að ákvarða fjölda hluta í fjárfestingarhugtökunum sem grundvöll fyrir verðmæti þeirra. Um þetta gildir 6. mgr. eftir því sem við á.

Ef sannað er fyrir okkur að hinn tryggði - það er, sá sem líftryggður er samkvæmt tryggingunni - hafi sjálfur svipt sig lífi í sjúklega trufluðu andlegu ástandi sem útiloki frjálssar viljaákvæðanir, er tryggingarvernd fyrir hendi.

(3) Ef greiðsluskylda okkar rýmkar við breytingu, eða ef samningur kemst á að nýju samkvæmt 5. mgr. 18. gr., hefst þriggja ára frestur á ný, hvað varðar breytta eða endurnýjaða hlutann.

§ 10 Hvað merkir upplýsingaskylda fyrir samningsgerð, og hvaða afleiðingar hefur það ef brotið er gegn henni?

Upplýsingaskylda fyrir samningsgerð

(1) Ef viðbótartrygging er innifalin ber þér, - áður en þú afhendir samningsyfirlýsingu, - skylda til að upplýsa um allar þig kunnar aðstæður sem haft geta aukna hættu í för með sér, og sem við höfum spurt þig um skriflega - t.d. í bréfi eða tölvupósti. Aðstæður sem hafa áhrif á áhættu eru aðstæður sem skipta máli fyrir ákvörðun okkar um að undirrita viðbótartrygginguna yfir höfuð, eða með umsömdu efni.

Upplýsingaskyldan gildir einnig um spurningar sem við leggjum fyrir þig skriflega, - um aðstæður sem haft geta aukna hættu í för með sér -, eftir að þú hefur lagt inn samningsyfirlýsingu eða fyrir staðfestingu okkar á samningnum.

(2) Eigi að tryggja líf einhvers annars er sá líka, - auk þín -, skuldbundinn til að svara spurningunum sannleikanum samkvæmt og undanbragðalaust.

(3) Ef einhver annar svarar, fyrir þína hönd, spurningunum um aðstæður sem kunna að hafa aukna hættu í för með sér, og ef honum er kunnugt um þessar hættuaukandi aðstæður, eða hefur beitt vísitandi blekkingum, verður litið svo á að þú hafir sjálf/-ur haft vitneskju um þetta, eða beitt vísitandi blekkingum.

Brot gegn upplýsingaskyldu og réttaráhrif

(4) Hér á eftir fara upplýsingar um það, undir hvaða kringumstæðum, ef brotið er gegn upplýsingaskyldu, við getum

- ógilt viðbótartryggingu,
- sagt upp viðbótartryggingu,
- breytt viðbótartryggingu eða
- véfengt viðbótartryggingu vegna vísitandi

blekkinga.

Ógilding

(5) Ef brotið er gegn upplýsingaskyldu fyrir samningsgerð getum við ógilt viðbótartrygginguna. Réttur til ógildingar er ekki fyrir hendi ef hvorki er um að ræða brot gegn upplýsingaskyldu af ráðnum hug, né vítavert gáleysi. Þótt brotið verði gegn upplýsingaskyldu af vítaverðu gáleysi höfum við þó ekki rétt til ógildingar ef við hefðum einnig gert viðbótartryggingarsamninginn þó svo að við hefðum vitað um þær hættuaukandi aðstæður sem ekki var upplýst um - einnig þótt samningsskilmálar kynnu þá að hafa orðið aðrir (t. d. hærri iðgjöld).

(6) Í komi til ógildingar er ekki um tryggingarvernd úr viðbótartryggingunni að ræða. Ef við ógildum eftir að til tryggingartilviks kemur helst greiðsluskylda okkar vegna viðbótartryggingar þó áfram við eftirfarandi

skilyrði: Brotið gegn upplýsingaskyldu tengist aðstæðum sem höfðu aukna hættu í för með sér

- sem hvorki höfðu áhrif á tilkomu né staðfestingu á tryggingaraburði,
- - né heldur á staðfestingu eða umfang greiðslna

okkar.

Greiðsluskylða okkar fellur þó einnig niður, ef brotið var gegn upplýsingaskyldu með vísitandi blekkingu í áður nefndu tilvik.

(7) Ef tryggingunni lýkur vegna ógildingar greiðum við endurkaupsvirði hennar samkvæmt 4. til 7. mgr. 17. gr., án þess frádráttar sem þar er gert ráð fyrir og að teknu tilliti til samningskostnaðar, að fullu. Auk þess endurgreiðum við þann hluta reglubundins iðgjalds viðbótartryggingar sem fellur til vegna viðkomandi tryggingartímabils, eftir að ógilding tók gildi. Ekki er hægt að fara fram á endurgreiðslu allra iðgjalda viðbótartryggingar.

Uppsögn

(8) Ef ógildingarréttur okkar er útilokaður vegna þess að hvorki var brotið gegn upplýsingaskyldu af ráðnum hug, né af vitaverðu gáleysi, getum við sagt viðbótartryggingunni upp með eins mánaðar fyrirvara. Sé hvorki þú né hinn tryggði – það er, *sá sem líftryggður er samkvæmt tryggingunni* – ábyrgur fyrir broti gegn upplýsingaskyldu, nýtum við okkur ekki uppsagnarréttinn.

(9) Uppsagnarréttur okkar er útilokaður ef við hefðum einnig undirritað viðbótartrygginguna þótt við hefðum vitað um þær aðstæður sem ekki var upplýst um – einnig þótt samningsskilmálar kynnu þá að hafa orðið aðrir (t.d. hærri iðgjöld eða skert tryggingarvernd).

(10) Ef við segjum viðbótartryggingunni upp, breytist hún í iðgjaldsfría tryggingu samkvæmt því sem segir í 18. gr.

Samningi breytt

(11) Ef við getum ekki ógilt eða sagt upp viðbótartryggingunni – hugsanlega þótt skilmálar kynnu þá að hafa orðið aðrir (t.d. hærri iðgjöld eða skert tryggingarvernd) – vegna þess að við hefðum undirritað hann, þótt við hefðum vitað um þær aðstæður sem ekki var upplýst um (sbr. 3. tl. 5. mgr. og 9. mgr.), þá verða aðrir skilmálar hluti samningsins, afturvirkir, að kröfu okkar. Sé hvorki þú né tryggði ábyrg/-ur fyrir broti gegn upplýsingaskyldu verða aðrir skilmálar hluti af samningnum, en ekki fyrir en að yfirstandandi tryggingartímabili liðnu; þennan rétt nýtum við ekki.

(12) Innan eins mánaðar frá viðtöku tilkynningar okkar um samningsbreytingu má segja viðbótartryggingunni upp fyrirvaralaust, ef

- við hækkum iðgjald um meira en 10 prósent í tengslum við breytingu á samningi, eða
- við undanskiljum tryggingarvernd við áhættuáðstæður sem ekki var upplýst um.

Við bendum á þennan rétt í tilkynningu um breytingu á samningi.

Skilyrði fyrir beitingu réttar okkar

(13) Rétt til ógildingar, uppsagnar og breytingar á samningi eigum við aðeins ef við höfum bent þér á afleiðingar brots gegn upplýsingaskyldu, með sérstakri, skriflegri tilkynningu.

(14) Við eigum engan rétt til ógildingar, uppsagnar eða breytingar á samningi ef okkur var kunnugt um áhættuáðstæður, eða rangfærsluna.

(15) Við getum eingöngu borið fyrir okkur rétt til ógildingar, uppsagnar eða breytingar á samningi innan eins mánaðar. Fresturinn hefst á þeirri stundu er okkur barst vitneskja um það brot gegn upplýsingaskyldu sem réttur okkar byggir á. Þegar við höldum rétti okkar til streitu ber okkur að tilgreina þær aðstæður sem yfirlýsingin byggir á. Máli okkar til stuðnings getum við síðarmeir tilgreint frekari aðstæður, ef frestur til þess samkvæmt setningu 1 er ekki liðinn.

(16) Að fimm árum liðnum frá undirritun viðbótartryggingar fellur niður réttur okkar til ógildingar, uppsagnar eða breytingar á samningi. Gerist tryggingaraburðurinn áður en frestur rennur út getum við einnig nýtt okkur réttinn að fresti liðnum. Hafi verið brotið gegn upplýsingaskyldu af ráðnum hug eða sviksamlega, er fresturinn tíu ár.

Véfanging

(17) Við getum einnig véfengt viðbótartryggingu ef með röngum eða ófullkomnum upplýsingum hefur vísitandi og af ráðnum hug verið reynt að hafa áhrif á ákvörðun okkar um staðfestingu viðbótartryggingar. Ef um er að ræða upplýsingar frá **hinum tryggða** getum við tilkynnt þér um riftunina, jafnvel þótt þú hafir ekki haft neina vitneskju um brot gegn

upplýsingaskyldu á undan samningsgerð. Um þetta gildir 5. mgr. eftir því sem við á.

Greiðslur auknar / Samningi komið á að nýju

(18) Málsgreinar 1 til 17 gilda að sama skapi ef tryggingavernd er aukin eða endurheimt eftirá, þannig að nýtt áhættumat sé nauðsynlegt. Við breytingu eða endurheimt tryggingar byrja frestir samkvæmt 16. mgr. að nýju varðandi breyttan eða endurheimtan hluta.

Viðtakandi yfirlýsingar

(19) Rétt okkar til ógildingar, uppsagnar, breytingar á samningi, sem og véfengingar, berum við fyrir okkur með skriflegri yfirlýsingu gagnvart þér. Hafi enginn annar verið tilgreindur sem fulltrúi, telst, eftir andlát þitt, réttmætur viðtakandi lífeyrisgreiðslna hafa fullt umboð til að taka við tilkynningunni. Ef ekki er fyrir hendi réttmætur viðtakandi lífeyrisgreiðslna eða ekki tekst að hafa upp á aðsetri hans er okkur heimilt að líta svo á að handhafi tryggingarskírteinis hafi umboð til að taka við tilkynningunni.

§ 11 Hvers ber að gæta þegar farið er fram á greiðslu?

(1) Ef sótt er um greiðslur samkvæmt samningnum getum við krafist þess að lagt verði fram tryggingarskírteini og vottorð um fæðingardag hins tryggða – þ.e. þess einstaklings sem er líftryggður með viðkomandi tryggingu.

(2) Fyrir hverja útborgun lífeyrisgreiðsla getum við, á okkar kostnað, krafist opinbers vottorð um að hinn tryggði sé enn á lífi.

Andlát hins tryggða þarf að tilkynna okkur þegar í stað – þ.e. án saknæmrar tafar. Auk þess skal afhenda okkur opinbert dánarvottorð þar sem fram kemur aldur og fæðingarsstaður hins látna. Þetta gildir einnig þó svo ekki hafi verið samið um greiðslu við andlát. Ef samið var um greiðslu við andlát þarf auk þess að leggja fram ítarlegt læknavottorð eða opinbera staðfestingu á dánarorsök. Staðfestingin þarf að bera með sér upphaf og framvindu sjúkdóms sem leiddi til andláts hins tryggða.

(4) Við getum krafist frekari sannana og upplýsinga ef nauðsynlegt er, til að greiðsluskylða okkar sé skýr og afdráttarlaus. Kostnað af því ber sá sem sækir um greiðsluna.

(5) Greiðslur okkar gjaldfalla að loknum nauðsynlegum athugunum til staðfestingar á tryggingaraburði og umfangi greiðsluskylðu okkar. Ef einhver þeirra skuldbinding sem nefndar eru í 1. til 4. mgr. hefur ekki verið uppfyllt kann það að hafa þær afleiðingar að við getum ekki sannreynt hvort eða hve mikil greiðsluskylðan er. Slík vanræksla getur því leitt til þess að greiðsla gjaldfalli ekki.

(6) Tryggingagreiðslur okkar millifærum við til réttmæts viðtakanda á hans kostnað. Áhættuna af millifærslum greiðslna til landa utan samræmda evru-greiðslumiðlunarsvæðisins „SEPA“ (sem nær nú til Evrópusambandsins, Íslands, Noregs, Sviss, Liechtenstein, Mónakó og San Marínó) ber réttmætur viðtakandi.

§ 12 Hvaða þýðingu hefur tryggingarskírteinið?

(1) Við getum sent þér tryggingarskírteinið skriflega - t.d. bréflaga eða með tölvupósti. Ef við afhendum það á prentuðu formi er um frumskjal á pappir að ræða. Hægt er að óska eftir frumskjali á pappir.

(2) Okkur er heimilt að líta á handhafa frumrits á pappir sem réttmætan viðtakanda þeirra réttinda sem samningurinn veitir, einkum og sér í lagi um viðtöku lífeyrisgreiðslna. En við getum krafist þess að handhafi frumskjalsins færi sönnur fyrir því að hann sé réttihafi greiðslna.

§ 13 Hver fær greiðslurnar?

(1) Sem tryggingartaki okkar getur þú ákveðið hver fái greiðsluna. Ef enginn er tilgreindur greiðum vér þér.

Réttmætur viðtakandi

(2) Hægt er að tilgreina, afturkallanlega eða óafturkallanlega, annan, sem taka á við greiðslunni (réttmætur viðtakandi), komi til tryggingaratburðar.

Ef þú tilgreinir annan einstakling **afturkallanlega** sem réttihafi, öðlast réttmætur viðtakandi rétt til greiðslunnar, en ekki fyrr en við viðkomandi tryggingaratburð. Þess vegna má hvenær sem er afturkalla ákvörðunina, fram að viðkomandi tryggingaratburði. Þegar lífeyrir er greiddur stofnast við hvern gjalddaga lífeyrisgreiðslu sjálfstæður tryggingaratburður.

Hægt er að ákvarða skilmerkilega að réttihafi öðlist, þegar í stað og **óafturkallanlega**, rétt til að taka við greiðslu. Um leið og yfirlýsingin berst má aðeins breyta réttmæti viðtakanda með samþykki óafturkallanlegs réttmæts viðtakanda.

Afsal og veðsetning

(3) Í eðli sínu er hægt, - fram að viðkomandi tryggingaratburði -, að framselja og veðsetja rétt til greiðslna, að fullu eða að hluta, til þriðju aðila, svo framarlega sem slíkar ráðstafanir séu heimilær lögum samkvæmt.

Tilkynning

(4) Viðurkenning eða afturköllun viðtökuréttar (2. mgr.), sem og afsal og veðsetning (3. mgr.), eru þá og því aðeins skuldbindandi fyrir okkur, að fyrri réttihafi hafi tilkynnt okkur um þær skriflega - t.d. í bréfi eða með tölvupósti. Fyrri réttihafi hingaðtil er yfirleitt þú, sem tryggingartaki. Þó geta það einnig verið aðrir, ef þú hefur áður ráðstafað því svo (t.d. eð óafturkallanlegum bótarétti, afsali eða veðsetningu).

§ 14 Hvenær má aðlaga iðgjöld og greiðslur?

- (1) Okkur er heimilt að endurákvæða umsamið iðgjald, ef
- greiðsluþörf hefur breyst gagnvart reikniforsendum umsamins iðgjalds, ekki aðeins tímabundið og ekki fyrirsjáanlega,
  - nýja iðgjaldið, sem byggir á leiðréttum reikniforsendum, er sanngjarn og óhjákvæmilegt, til að tryggja að hægt sé að standa við greiðslurnar til langframa, og
  - óháður eftirlitsmaður sannprófar og staðfestir reikniforsendurnar og framangreind skilyrði.

Endurákvæðun iðgjalds er ekki möguleg ef fyrsti útreikningur greiðslna, eða endurútreikningur síðar, var ófullnægjandi, og ef hæfur og vandvirkur tryggingastærðfræðingur hefði sannanlega átt að komast að þessum annmarka á grundvelli þeirra tölfærðilegu reikniforsendna sem lágu fyrir á þeim tíma.

(2) Hægt er að fara fram á að í stað iðgjaldahækkunar skv. 1. mgr. verði greiðslurnar lækkaðar sambærilega. Sé tryggingin iðgjaldafri höfum við rétt til að lækka greiðslurnar að skilyrðunum í 1. mgr. uppfylltum.

(3) Breyting á iðgjaldi og lækkun greiðslna taka gildi í byrjun annars mánaðar eftir að tilkynning um iðgjaldabreytingu eða lækkun greiðslna ásamt helstu ástæðum breytinganna hefur verið send þér.

§ 15 Hvers þarf að gæta við greiðslu iðgjalda?

(1) Iðgjöld samningsins má, allt eftir samkomulagi, greiða í einni fjárhæð (iðgjaldseingreiðsla), mánaðarlega, ársfjórðungslega, á hálfis árs fresti eða árlega.

(2) Fyrsta iðgjald eða iðgjaldseingreiðsla þarf að inna af hendi tafarlaust eftir undirritun samningsins - þ.e. án saknæmrar tafar - þó ekki fyrr en við umsamið upphaf tryggingar, sem tilgreint er í tryggingarskírteini. Öll önnur iðgjöld (síðari iðgjöld) gjaldfalla í byrjun hvers umsamins tryggingartímabils.

Tryggingartímabil spannar eitt ár, þegar um iðgjaldseingreiðslu og ársgreiðslu er að ræða, annars samkvæmt greiðsluhætti, einn mánuð, ársfjórðung eða hálfis ár. Á lífeyrisgreiðslutíma er tryggingartímabilið eitt ár. Eftir upphaf lífeyrisgreiðslu lýkur tryggingartímabili fyrsta mánaðardag fyrstu lífeyrisgreiðslu.

(3) Iðgjald er innt af hendi á **réttum tíma** ef við getum innheimt iðgjaldið á gjalddaga og þú mótmælir ekki réttmætri innheimtu. Ef ekki var hægt að innheimta gjaldfallið iðgjald, án þess að þú ættir sök á því, telst greiðslan þó innt af hendi á réttum tíma ef hún berst okkur tafarlaust eftir skrifleg greiðslutilmæli.

(4) Iðgjöld og viðbótargreiðslur samkvæmt 2. mgr. 4. gr. er aðeins hægt að greiða í skuldfærslukerfum. Bókunin fer fram á gjalddaga af þeim reikningi sem okkur var tilgreindur.

Tímabundin frestun iðgjaldsgreiðslu gildir ekki um bakábyrgðartryggingu í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis

(5) Í fyrsta lagi þremur árum eftir gerð samnings, - svo framarlega sem samningurinn var ekki gerður sem bakábyrgðartrygging í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis -, má fresta iðgjaldsgreiðslu í allt að 24 mánuði, 36 mánuði ef um lögmætt foreldraorlof er að ræða. Á þeim tíma frestum við iðgjöldum fyrir innifaldar viðbótartryggingar gegn greiðslu frestunarvaxta sem þá skal semja um. Ef okkur er sýnt fram á að þú varst atvinnulaus á þeim tíma er ekki farið fram á frestunarexti í að hámarki 12 mánuði.

Umsamin tryggingarvernd innifaldra viðbótartrygginga helst óbreytt þann tíma. Iðgjaldahlutar færast ekki inn á heildarinneign lífeyrstryggingar. Vegna tímabundinnar frestunar iðgjaldgreiðslu skerðist tryggður lágmarkslífeyrir (sjá 4. mgr. 2. gr.).

(6) Að loknum frestunartíma þarf að inna af hendi til okkar frestuð iðgjöld fyrir innifaldar viðbótartryggingar ásamt frestunurvöxtum (heildarkrafa). Hægt er, að eigin ósk, að greiða heildarkröfuna í einni upphæð eða innan 24 mánaða með hálfisárs-, ársfjórðungs- eða mánaðarlegum afborgunum. Ekki er krafist vaxta vegna afborgana. Komi til tryggingaratburðar áður en heildarkrafa er að fullu greidd reiknast hún á móti gjaldfallinni tryggingargreiðslu. Heildarkröfuna getum við einnig dregið af heildarinneign, ef slíkt er mögulegt.

Auk þess má greiða frestuð iðgjöld lífeyrstryggingar eftirá í einni upphæð, eða með hærri reglubundnum iðgjöldum, eða fresta væntanlegu upphafi lífeyrisgreiðslu. Við það hækkar tryggður lágmarkslífeyrir (sjá 4. mgr. 2. gr.) í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur. Frestuð iðgjöld er einnig hægt að gera upp með breytingu á samningi til lækkunar greiðslna.

Lækkun lífeyris vegna óbreyttsstarfsörorkulífeyris

(7) Til að viðhalda inniföldum starfsörorku- lífeyri sem best, einnig með lækkun iðgjalda má fara fram á lækkun tryggðs lágmarkslífeyris samkvæmt 4. mgr. 2. gr., með vísan til liðarins „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr..“

(8) Þegar greiðsla gjaldfella reiknast hugsanlegar eftirstöðvar iðgjalda á móti.

§ 16 Hvað gerist ef við getum ekki innheimt iðgjald á réttum tíma?

Fyrsta iðgjald eða iðgjaldseingreiðsla

1Ef ekki er hægt að innheimta fyrsta iðgjald eða iðgjaldseingreiðslu á réttum tíma getum við – á meðan greiðslan hefur ekki enn verið innt af hendi – ógilt samninginn. Í því tilviki getum við farið fram á, frá þér, greiðslu kostnaðar vegna læknisskoðanir í tengslum við heilsufarsskoðun og annað áhættumat (læknisskoðun). Við höfum ekki heimild til ógildingar ef sýnt er fram á að þú berð ekki ábyrgð á því að ekki var greitt á réttum tíma.

(2) Ef fyrsta iðgjald eða iðgjaldseingreiðsla eru enn í vanskilum, þegar til tryggingaratburðar kemur, er okkur ekki skylt að greiða bætur. Þetta gildir aðeins ef við höfum vakið athygli á þessum réttaráhrifum með sérstakri skriflegri tilkynningu – t.d. bréfliga eða með tölvupósti – eða með áberandi athugasemd í tryggingarskírteini. Greiðsluskilyrða okkar gildir þó áfram ef þú sýnir okkur fram á að þú berir ekki ábyrgð á því að greiðsla barst ekki.

Síðari iðgjöld

(3) Ef ekki er hægt að innheimta síðara iðgjald getum við veitt skriflega greiðslufrest, á þinn kostnað. Greiðslufrestur verður að vera minnst tvær vikur.

(4) Ef til tryggingaratburðar kemur, eftir veittan gjaldfrest, fellur tryggingarvernd niður eða skerðist, ef greiðslan er enn í vanskilum þegar tryggingaratburður verður. Skilyrði þessa er, að við höfum bent þér á réttaráhrifin um leið og frestur var veittur.

Ef samningurinn var gerður í tengslum við lífeyrstryggingu á vegum fyrirtækis, upplýsum við hinn tryggða, skriflega, um tveggja vikna greiðslufrestinn og réttaráhrif ef eftirstöðvar eru ekki greiddar. Þar veitum við hinum tryggða að minnsta kosti tveggja mánaða greiðslufrest.

(5) Að veittum gjaldfresti liðnum getum við sagt samningnum upp, án þess að gæta uppsagnarfrests, ef iðgjöld, vextir eða kostnaður eru enn í vanskilum. Skilyrði þessa er, að við höfum bent þér á réttaráhrifin um leið og frestur var veittur. Við getum lýst yfir uppsögn um leið og frestur er veittur. Hún tekur þá sjálfkrafa gildi um leið og frestur rennur út, ef greiðslan er enn í vanskilum á þeim tímapunkti. Okkur ber einnig að benda á þessi réttaráhrif.

(6) Einnig má greiða upphæðina sem til innheimtu er, eftir að uppsögnin tekur gildi. Eftirgreiðsla er aðeins möguleg

- innan eins mánaðar frá uppsögn
- eða, ef uppsögn var þegar bundin við veitingu gjaldfrests, innan eins mánaðar frá því er frestur rann út.

Ef greitt er innan þessa tíma telst uppsögnin ógild og samningurinn heldur áfram. Fyrir tryggingaratburði sem upp koma milli þess að frestur rennur út og greiðsla er innt af hendi, gildir engin eða aðeins skert tryggingarvernd.

§ 17 Hvenær má segja samningnum upp, og hvaða bætur greiðum við?

Uppsögn

(1) Samningnum má hvenær sem er segja upp skriflega, fyrsta dag næsta mánaðar eða einhvers síðari mánaða - t.d. í bréfi eða með tölvupósti. Eftir upphaf lífeyrisgreiðslu er ekki lengur hægt að segja samningi upp. Uppsögn tekur gildi á þeim uppsagnardegi sem þú tilgreinir. Ef tilgreindur var fráviks-tímapunktur, eða ef enginn tímapunktur var tilgreindur, eða ef tilgreindur uppsagnartími er þegar liðinn, gildir fyrsti dagur næsta mánaðar, eftir að uppsagnarbréf berst, sem uppsagnartími.

(2) Samningnum má einnig segja upp **að hluta til** ef eftirstöðvar heildarinneignar fer ekki niður fyrir lágmarksupphæð sem ákvörðuð er í liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“Ef eftirstöðvar heildarinneignar eru lægri, leiðir það til þess að uppsögn að hluta er ógild. Ef þá er óskað eftir því að ljúka samningi þarf að segja honum upp **að fullu**. Við uppsögn að hluta til gilda eftirfarandi reglur aðeins um þann hluta samnings sem sagt var upp.

Við uppsögn að hluta til skerðist sú heildarinneign sem er til ráðstöfunar til myndunar lífeyris. Tryggður lágmarkslífeyrir (sjá 4. mgr. 2. gr.) og tryggð lágmarksinneign skerðast við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu (sjá 5. mgr. 2. gr.) í sama hlutfalli og skerðing heildarinneignar vegna uppsagnar að hluta til. Sama á við um dánarbætur sem greiða skal hið minnsta (sjá 17. mgr. 2. gr.).

Útborguð upphæð

(3) Eftir uppsögn greiðum við

- endurkaupsvirði (4. og 6. mgr.).
- að frádraginni skerðingu (5. mgr.)
- að viðbættari arðshlutdeild (7. mgr.).

Eftirstöðvar iðgjalda dragast frá útborgaðri upphæð.

Opinber gjöld (t.d. skattar og iðgjöld til almennatrygginga) sem okkur er skylt að draga frá samningnum dragast einnig frá útborgaðri upphæð (sjá 24. gr.).

Útborgun endurkaupsvirðis

(4) Við uppsögn greiðum við – ef um slíkt er að ræða - endurkaupsvirði samkvæmt 169. gr. laga um tryggingasamninga (VVG). Það samsvarar ekki samtölu greiddra iðgjalda, heldur heildarinneign á þeim degi þegar uppsögn tekur gildi, samkvæmt 1. mgr.

Viðmiðunardagur varðandi fjölda hluta er dagurinn þegar uppsögn tekur gildi, samkvæmt 1. mgr. Viðmiðunardagur við mat á verðmæti hluta er kauphallardagurinn fyrir 15. dag þess mánaðar sem fer á undan þeim degi þegar uppsögn tekur gildi. Ef okkur berst uppsagnarbréfið eftir þann tíma, er viðmiðunardagur næsti kauphallardagur eftir móttöku uppsagnarbréfs.

Frádráttur

(5) Frá því verðgildi sem fundið er samkvæmt 4. mgr. dragast 50 evrur við uppsögn alls samningsins. Frádrátturinn hækkar fyrir hvert heilt ár sem eftir er af samningstíma eftir gildistöku uppsagnar og þar til 10 árum fyrir væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslna um 0,375 prósent af samtölu greiddra iðgjalda til uppsagnardags - þó í mesta lagi um 1,5 prósent af samtölu greiddra reglubundinna iðgjalda til uppsagnardags - , en 0,75 prósent miðað við iðgjaldseingreiðslu. Frádrátturinn fellur niður ef uppsögnin tekur

gildi á sveigjanlega lífeyristökutímanum eða á framlengingartímanum. Frádráttinn drögum við af heildarinneign.

Við uppsögn að hluta til verður frádráttur í sama hlutfalli samkvæmt 2. setn.; 50 evra frádráttur samkvæmt 1. setn. fellur niður.

Frádráttur er heimill ef hann þykir við hæfi. Það er okkar að sýna fram á að svo sé. Við teljum frádráttinn raunhæfan vegna þess að með honum eru jafnaðar út sveiflur á áhættustöðu hinna tryggðu sem eftir eru, og þar með næst einnig fram jöfnun á verðsveiflum hins sameiginlega áhættusjóðs. Ef þú sýnir okkur fram á að frádráttur okkar vegna uppsagnarinnar eigi í þínu tilviki að vera verulega lægri lækkingum við hann eins og við á. Ef þú sýnir okkur fram á að frádrátturinn eigi í þínu tilviki alls ekki við, fellur hann niður.

Nánari upplýsingar um frádrátt er að finna í váttryggingarskírteini og í upplýsingapakka í tölulíð III.3. (freakari tryggingarupplýsingar er að finna í „Endurkaupsvirði, iðgjaldafriar tryggingagreiddslur og að hve miklu leyti þessar greiðslur eru tryggðar“) og tryggingarskírteini.

Lækkun endurkaupsvirðis í undantekningartilvikum

(6) Samkvæmt 6. mgr. 169. gr. VVG höfum við rétt til að lækka þann hluta upphæðar sem reiknuð er út samkvæmt 4. mgr. ásættanlega, sé slíkt nauðsynlegt til að útiloka að hagsmunum tryggingartaka sé stofnað í hættu; einkum vegna þess að því sé stofnað í hættu að hægt sé til frambúðar að uppfylla skyldur samkvæmt samningum. Lækkunin tekur til eins árs í senn.

Arðshlutdeild

(7) Við útreikning á útborgaðri upphæð skv. 2. mgr. samanstendur arðshlutdeildin af:

- Þeirri arðshlutdeild sem þegar hefur verið úthlutað samningnum, að svo miklu leyti sem hún er ekki þegar innifalin í upphæð sem reiknuð er út skv. 4. til 6. mgr.
- hluta í lokaarði í samræmi við liðinn „Ákvæði um arðshlutdeild skv. 3. mgr. 6. greinar“ þessara skilmála og
- þeim hluta varasjóðs virðismismunar, eða hugsanlegrar lágmarkshlutdeildar í varasjóði virðismismunar, sem úthluta skal samningnum, ef um slíkt er að ræða við uppsögn.

(8) Uppsögn samnings getur haft ókosti í för með sér. Á upphafsskeiði samnings getum við, við uppsögn, alla jafnan greitt verulega minna en innborguð iðgjöld, því að

- til heildarinneignar rennur aðeins sá hluti iðgjalda sem eftir stendur, eftir frádrátt samningskostnaðar og iðgjaldaháðs umsýslukostnaðar (sjá 1. mgr. 3. gr.),
- frá heildarinneign dregst mánaðarlega heildarinneignarbundinn umsýslukostnaður (sjá 2. mgr. 3. gr.) og
- frádráttur sem um getur í 5. mgr., ef um slíkt er að ræða.

Ef við nýtum heimild okkar samkvæmt 6. mgr. í undantekningartilvikum, getur verðgildið orðið lægra. Og árin þar á eftir getur endurkaupsvirði verið lægra en samtala greiddra iðgjalda, einkum vegna áhrifa af gengisþróun hluta í fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum.

Nánari upplýsingar um endurkaupsvirði fyrir og eftir frádrátt, og um það í hvaða mæli það er tryggt, er að finna í váttryggingarskírteini og í upplýsingapakka í tölulíð III.3. (freakari tryggingarupplýsingar er að finna í „Endurkaupsvirði, iðgjaldafriar tryggingagreiddslur og að hve miklu leyti þessar greiðslur eru tryggðar“) og tryggingarskírteini.

Engin endurgreiðsla iðgjalda

(9) Þú átt þá ekki kröfu á endurgreiðslu innborgaðra iðgjalda.

§ 18 Hvenær má gera samninginn iðgjaldsfrían, og hvaða áhrif hefur slíkt á greiðslur frá okkur?

Undanþága frá greiðslu iðgjalds

(1) Í stað uppsagnar skv. 1. mgr. 17. gr. má, á þeim tímapunkti sem þar er nefndur, fara fram á það skriflega – t.d. í bréfi eða með tölvupósti – að losna undan iðgjaldsgreiðsluskyldu, að fullu eða að hluta. Í því tilviki lækkum við tryggðan lágmarkslífeyri. Heildarinneign sem til ráðstöfunar er til slíks skerðist sem eftirstöðvum iðgjaldala og heldur. Ekki kemur til frádráttar samkvæmt 5. mgr. 17. gr.

Tryggð lágmarksinn eign rýrnar í sama hlutfalli ef samningurinn er, innan fyrstu tíu ára frá gerð samnings, gerður iðgjaldsfrír að hluta til.

(2) Ef farið var fram á algera lausn undan iðgjaldsgreiðsluskyldu, og nái heildarinneign sem fyrir hendi er ekki lágmarksgildi samkvæmt liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“, greiðist útborguð upphæð samkvæmt 3. mgr. 17. gr. og samningi lýkur. Ekki kemur til frádráttar samkvæmt 5. mgr. 17. gr. Aðeins er hægt að fara fram á lausn undan iðgjaldsgreiðsluskyldu að hluta til, ef eftirstöðvar iðgjalds fara ekki niður fyrir lágmarksupphæð sem ákvörðuð er í liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“

(3) Niðurfelling iðgjaldsgreiðslna samningsins getur haft ókosti í för með sér. Á upphafs skeiði samnings er verðgildi heildarinneignar, eftir undanþágu frá greiðslu iðgjalds, alla jafnan verulega lægra en greidd iðgjöld,

- því að til heildarinneignar rennur aðeins sá hluti iðgjalda sem eftir stendur, eftir frádrátt samningskostnaðar og iðgjaldaháðs umsýslukostnaðar (sjá 1. mgr. 3. gr.) og
- frá heildarinneign dregst mánaðarlega heildarinneignarbundinn umsýslukostnaður (sjá 2. mgr. 3. gr.).

Ef við nýtum heimild okkar samkvæmt 6. mgr. 17. gr. í undantekningartilviki getur verðgildið orðið lægra. Og árin þar á eftir getur virði heildarinneignar eftir undanþágu frá greiðslu iðgjalda einkum vegna áhrifa af gengisþróun hluta í fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum verið lægra en samtala greiddra iðgjalda.

Nánari upplýsingar um iðgjaldsfríar greiðslur og hæð þeirra, ef um algera undanþágu frá greiðslu iðgjalds er að ræða, er að finna í upplýsingapakka undir tölu III.3. (frekari tryggingarupplýsingar er að finna í „Endurkaupsvirði, iðgjaldsfríar tryggingargreiðslur og að hve miklu leyti þessar greiðslur eru tryggðar“) og tryggingarskríteinu.

Við undanþágu frá greiðslu iðgjalds að hluta til ræðst hæð skertra greiðslna af hæð iðgjalds sem eftir er, og af tímavarki samningsbreytingar. Ef óskað er eftir undanþágu frá greiðslu iðgjalds að hluta til greinum við frá hæð skertra greiðslna, ef óskað er.

(4) Ef samningur er gerður iðgjaldsfrír lýkur inniföldum viðbótartryggingum án endurgreiðslna iðgjalda þegar samningi er breytt í iðgjaldsfrían samning.

Tryggingarvernd komið á að nýju

(5) Innan tveggja ára frá undanþágu frá greiðslu iðgjalds er hægt að hefja greiðslu iðgjalda á ný. Hugsanlega nauðsynleg skoðun á heilsufari og öðrum áhættuþáttum (læknisskoðun) helst óbreytt.

Við undanþágu frá greiðslu iðgjalds í lögmætu foreldraorlofi má taka upp iðgjaldsgreiðslur samningsins og innifalda starfsörorku-viðbótartryggingu til loka lögmæts foreldraorlofs á ný, án læknisskoðunar, þó í síðasta lagi til loka þriggja ára frá undanþágu frá veitingu undanþágu frá greiðslu iðgjalds. Sanna þarf fyrir okkur lok lögmæts foreldraorlofs.

Iðgjöldin fyrir iðgjaldsfría tímamann má greiða í einni greiðslu eftir á. Í stað þess má skerða tryggingu lífeyri samkvæmt 4. mgr. 2. gr., fresta væntanlegu upphafi lífeyrisgreiðslna eða greiða hærrí reglubundin iðgjöld.

§ 19 Hvernig er kostnaður vegna samningsins reiknaður og gjaldfærður?

(1) Samningnum fylgir kostnaður. Hann er reiknaður inn í iðgjaldið. Um er að ræða samningskostnað og aðra kostnaðarliði.

Til **samningskostnaðar** teljast einkum samningsþóknar til tryggingarsala. **Aðrir kostnaðarliðir** taka til kostnaðar við prófun umsóknar og gerð tryggingargagna, efniskostnaðar í tengslum við vinnslu og frágang umsóknar sem og auglýsingakostnaðar og kostnaðar vegna reglubundinnar umsýslu.

Í upplýsingapakka undir tölu III.3 og í tryggingarskríteinu er að finna hæð innifalins samningskostnaðar og annarra kostnaðarliða („Hversu há eru iðgjöldin og hvenær þarf að greiða þau? Hvaða kostnaður er reiknaður inn í iðgjaldið og hvaða kostnaður getur bæst við? Hvað gerist ef iðgjaldi seinkar eða er ekki greitt?“).

(2) Með reglubundnum iðgjaldsgreiðslum höfum við lagt út fyrir hluta samningskostnaðar; móttframlag er reiknað inn í iðgjaldið og nemur 25

prómillum af samtölu iðgjalda, hið mesta, dreift jafnt á fimm ára tímabil, þó í hæsta lagi á umsaminn iðgjaldsgreiðslutíma.

Við myndun samtölu iðgjalda er tekið tillit til iðgjalda sem greiða skal til væntanlegs upphafs ellilífeyris – þó í hæsta lagi til iðgjalda sem greiða skal fyrstu 30 árin.

(3) Ef um iðgjaldseingreiðslu er að ræða (sjá 1. mgr. 15. gr.) og viðbótargreiðslur (sjá 2. mgr. 4. gr.) er samningskostnaður dreginn af þeim.

(4) Annan kostnað tökum við að hluta til á öllu iðgjaldsgreiðslutímabilinu, að hluta til á öllum gildistíma samningsins.

(5) Ofangreind meðferð kostnaðar leiðir til þess að á upphafs skeiði samnings eru aðeins óverulegar upphæðir fyrir hendi sem endurkaupsvirði eða til myndunar iðgjaldsfríra greiðslna (sjá 17. g 18. gr.). Nánari upplýsingar um endurkaupsvirði og iðgjaldsfríar greiðslur og hæð þeirra, hverju sinni, er að finna í upplýsingapakka undir tölu III.3. (frekari tryggingarupplýsingar er að finna í „Endurkaupsvirði, iðgjaldsfríar tryggingargreiðslur og að hve miklu leyti þessar greiðslur eru tryggðar“) og tryggingarskríteinu.

§ 20. Hvað gerist ef kaupum á hlutum í fjárfestingaráætlun er hætt eða hún leyst upp?

Ef við óskum eftir því að takmarka tímabundið hlutdeild fjárfestingaráætlunar í fjárfestingarhugtökunum í hlutum, fresta tímabundið, eða stöðva endanlega, verðum við að upplýsa fjárfestingaráætlunina umsvifalaust með skriflegum hætti um slíkar ófyrirséðar breytingar.

Að svo miklu leyti sem þessi breyting snertir reglulega greiðslu iðgjalda af þinni hálfu, munum við í uppbótarskyni bjóða fram annars konartillögu um aðra fjárfestingaráætlun. Hin fjárfestingaráætlunin verður þannig bæði með tilliti til fjárfestingarmarkmiðs og fjárfestingarstefnu að samræmast að miklu leyti núverandi fjárfestingaráætlun (sjá 3. mgr. 3. gr.) sem er til þess fallin að gefa mynd af verðmætatryggingarfjárfestingu. Ef þú andmælir ekki tillögu okkar innan fjögurra vikna frá orðsendingu okkar, festum við viðkomandi fjárfestingariðgjöld þín í nýja fjárfestingasjóðnum, að fresti liðnum.

Ef andmælt er breytum við samningi í venjulega lífeyrstryggingu (sjá 5. og 6. mgr. 4. gr.), vegna þess að í því tilviki falla niður forsendur áætlunar um verðmætatryggingu.

Ef hætt er við fjárfestingaráætlunina með skömmum fyrirvara fjárfestum við iðgjöldin, sem gjaldfalla áður en fjögurra-vikna-fresturinn rennur út, í aðra fjárfestingasjóði, sem tillaga var gerð um. Færi svo að fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum verði leyst upp gilda reglur þessar samsvarandi. Í því tilviki færast verðgildi heildarinneignar þó einnig yfir á varafjárfestingarsjóð. Sama á við um endurtekin umskipti fjárfestingaráætlunar.

§ 21 Hvernig má komast að því hvert virði samningsins er?

(1) Við sendum árlega út tilkynningu þar sem sjá má verðgildi hluta í hlutatengdri inneign og verðgildi öryggisinn eignar. Verðgildi hlutatengdrar inneignar tilgreinum við sem hluta og í evrum.

(2) Við greinum þér hvenær sem er frá verðgildi samningsins, sé þess óskað.

§ 22 Hvaða reglur gilda um breytt pósthfang og nafn?

(1) Tilkynna verður okkur tafarlaust um breytt pósthfang - þ.e. án saknaemrar tafar. Annað getur haft ókosti í för með sér fyrir þig. Okkur er heimilt að senda þér ábyrgðarbréf á síðasta heimilisfang sem okkur var kunnugt um - t.d. þegar veita skal greiðslufrest. Í því tilviki telst yfirlýsing okkar móttekin þremur dögum eftir sendingu ábyrgðarbréfs. Þetta á einnig við ef samið var um að samningurinn væri á vegum fyrirtækisins og aðsetur þess síðan flutt.

(2) 1 mgr. gildir á sama hátt breytir þú um nafn.

§ 23 Hverjar eru upplýsingaskyldur þínar?

(1) Ef lagalegar reglur skylda okkur til að afla, vista, vinna úr og tilkynna um upplýsingar og gögn um samninginn, ber þér að láta okkur í té tafarlaust nauðsynlegar upplýsingar, gögn og fylgigögn þar að lútandi, eða ef um verður beðið - þ.e. án saknæmrar tafar

- við samningsgerð
- við breytingar eftir samningsgerð
- ef um verður beðið

umsvifalaust – það merkir án vitaverðs hiks – að vera til reiðu. Upplýsingaskyldan gildir á sama hátt varðandi upplýsingar um aðstæður þriðju aðila sem eiga rétt samkvæmt samningnum.

(2) Nauðsynlegar upplýsingar í skilningi 1. mgr. eru til dæmis aðstæður sem geta verið afgerandi við mat á

- persónulegu skattalegu lögheimili þínu,
- skattalegu lögheimili þriðju aðila sem eiga kröfu á grundvelli samningsins
- sem og skattalegu lögheimili þess sem tekur

við bótagreiðslunum.

Þar vega/vegur þyngst þýsk(t) eða erlend/-t skattaleg(-t) auðkennisnúmer, fæðingardagur, fæðingarstaður og lögheimili. Hvaða aðstæður þetta eru í einstökum atriðum má lesa í liðnum „Upplýsingar til neytenda um gildandi skattareglur“.

(3) Ef okkur eru ekki fengin/-nar, eða ekki á réttum tíma, nauðsynlegar upplýsingar, gögn og fylgiskjöl, gildir eftirfarandi: Allt eftir því sem lög kveða á um tilkynnum við innendum og erlendum skattyfirvöldum um samninginn. Þetta á einnig við, þó svo að hugsanlega sé ekki um skattalegt lögheimili erlendis að ræða.

(4) Brot gegn upplýsingaskyldu samkvæmt 1. og 2. mgr. getur leitt til þess að við innum ekki greiðslu okkar af hendi. Þetta á við þar til okkur hafa verið veittar þær upplýsingar sem við þörfumst til að geta staðið við lagaskyldur okkar.

(5) Eins ber að hyggja að upplýsingaskyldu samkvæmt ríkjandi lögboðnum reglum hverju sinni varðandi baráttu gegn peningabætti, um þessar mundir 6. mgr. 11. gr. laga um peningabætti (GwG). Greina þarf frá því hvort ætlunin sé að stofna til eða reka viðskiptasamband(s) og/eða framkvæma tiltekin viðskipti fyrir þriðja aðila, og eins þarf að láta í té allar nauðsynlegar upplýsingar ásamt fylgigögnum þar um, og tilkynna þegar í stað - þ.e. án saknæmrar tafar - um allar breytingar sem eiga sér stað meðan á viðskiptasambandi stendur. Af þessu skapast sú skylda samningsaðila að tilkynna okkur að fyrra bragði um það ef iðgjöld eiga að gjaldfærast af reikningi sem samningsaðili okkar er ekki skráður fyrir (annar iðgjaldsgreiðandi). Undir iðgjaldagreiðslur annars aðila falla meðal annars skuldfærslur af reikningum sem þér hefur verið veitt umboð til aðgangs að, sem og greiðslur af reikningum sem framkvæmdar eru af miðlurum eða vinnuveitanda, svo fremi sem þeir eru ekki tryggingartakar.

Á meðan viðskiptasambandið varir gildir upplýsingaskylda um öll viðskipti sem fela í sér greiðslur (t.d. millifærslur, viðbótargreiðslur, lán og breytingar á bankareikningum).

Ef ekki er staðið við upplýsingaskylduna eða ekki sannleikanum samkvæmt, ber okkur samkvæmt ríkjandi lögboðnum reglum hverju sinni, - um þessar mundir 1. mgr. 43. gr. GwG - , að tilkynna slíkt tafarlaust til miðstöðvar rannsóknna á fjármálaviðskiptum (27. gr. GwG).

§ 24 Hvaða kostnað og gjöld gjaldfærum við sérstaklega og hvaða gjaldskrárháðu takmarkanir eru í gildi?

Kostnaður og gjöld

(1) Ef sérstakar ástæður, sem þú berð ábyrgð á, valda okkur aukinni umsýslu gefum við út sérstakan heildarreikning fyrir aukakostnaði. Núverandi gildandi kostnað má sjá í liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“. Þau ákvæði eru hluti af skilmálunum. Við getum ákveðið hæfilegan kostnað að nýju. Við tilkynnum um væntanlegar breytingar hverju sinni, skriflega.

(2) Við mat á eingreiðslu kostnaðar er tekið mið af reglubundnum útgjöldum sem til falla. Ef þú sýnir okkur fram á að þær forsendur sem kostnaðarmat okkar byggist á eigi í þínu tilfelli eðli málsins samkvæmt

ekki við, fellur frádrátturinn niður. Ef þú sýnir okkur fram á að áætluð upphæð eigi að vera verulega lægri, verður frádrátturinn lækkaður til samræmis.

(3) Öll opinber gjöld og álögur (t.d. skatta) sem kunna að verða lögð á vegna samningsins reiknum við inn í greiðslur okkar, eða þarf að endurgreiða okkur.

Gjaldskrárháðar takmarkanir

(4) Um samninginn gilda ákveðnar gjaldskrárháðar takmarkanir. Núgildandi takmarkanir má sjá í liðnum „Ákvæði um kostnað og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.“. Þau ákvæði eru hluti af skilmálunum. Við getum ákveðið hæfilegar takmarkanir að nýju. Við tilkynnum um væntanlegar breytingar hverju sinni, skriflega.

§ 25 Hvenær þarf í síðasta lagi að halda til streitu gagnvart okkur kröfum vegna tryggingarsamningsins?

(1) Kröfur byggðar á samningnum fyrnast á lögboðnum þriggja ára fyrningartíma. Fyrningarfresturinn hefst í lok þess árs þegar krafa stofnaðist, og þegar kröfuhafi öðlaðist, eða hefði mátt öðlast vitneskju um þær aðstæður sem krafan byggist á, – án stórkostlegs gáleysis.

(2) Láti kröfuhafi fyrningarfrestinn líða án þess að grípa til lagalegra ráðstafana til að framfylgja kröfunum, hefur hann fyrirgert rétti sínum til að fá kröfunum fullnægt. Þetta gildir ekki um kröfur sem við höfum þegar viðurkennt.

§ 26 Hvaða lög gilda um samninginn?

Um samninginn gilda lög Sambandslýðveldisins Þýskalands.

§ 27 Hvar er varnarþingið?

(1) Varnarþing ákæra á hendur okkur vegna samningsins er hjá dómstól í því umdæmi þar sem aðsetur okkar, eða útibú sem annast samninginn, er. Einnig hjá dómstól í því umdæmi þar sem þú átt lögheimili þegar má er höfðað. Ef lögheimili er ekki til, þá á þeim stað þar sem venjulegur dvalarstaður er.

Sért þú lögðili, þá einnig hjá dómstól í því umdæmi þar sem aðsetur, eða aðsetur útibús, er.

(2) Mál á hendur þér vegna samningsins þarf að höfða fyrir dómstól í því umdæmi þar sem þú átt lögheimili. Ef lögheimili er ekki til, þá á þeim stað þar sem venjulegur dvalarstaður er. Sért þú lögðili, þá einnig hjá dómstól í því umdæmi þar sem aðsetur, eða aðsetur útibús, er.

(3) Ef venjulegur dvalarstaður eða lögheimil er flutt úr landi eru varnarþing málshöfðana vegna tryggingarsamningsins hjá dómstólum þess ríkis þar sem við höfum aðsetur. Þetta á jafnframt við sért þú lögðili og starfstöð eða skrifstofa er staðsett erlendis.

§ 28 Hvenær má aðlaga skilmála?

(1) Ef dómur hefur úrskurðað ákvæði í tryggingarskilmálum okkar ógilt, eða það lýst haldlaust með stjórnvaldsákvörðun, getum við skipt því út fyrir nýtt ákvæði, að því tilskildu að

- slíkt sé nauðsynlegt til að tryggja áframhald samnings, eða að
- það væri óverjandi harka gagnvart öðrum hvorum samningsaðila – að teknu tilliti til hagsmuna hins samningsaðilans – að halda samningnum óbreyttum.

Nýja ákvæðið öðlast því aðeins gildi að markmiði samnings sé náð, jafnframt því að tekið sé sanngjarnt tillit til hagsmuna tryggingartaka.

(2) Nýja ákvæðið skv. 1. mgr. verður hluti af samningnum tveimur vikum eftir að nýja ákvæðið, ásamt ástæðum fyrir áorðnum breytingum, hefur verið sent til þín.

(3) Ef eitthvert ákvæði þessara skilmála verður óvirkt að öllu leyti eða að hluta hefur slíkt ekki áhrif á önnur ákvæði.

Ákvæði um arðshlutdeild samkvæmt 3. mgr. 6. gr.

Staða: 12.12.2020

Ákvæði þessi eru hluti almennra skilmála sem liggja tryggingarsamningi þínum til grundvallar. Við getum breytt þeim varðandi samninginn að uppfylltum skilyrðunum 28. greinar.

1. Hvernig úthlutum við arðshlutum?

Við veitum þér og öðrum tryggingartökum hlutdeild í arði og varasjóðum virðismismunar samkvæmt 153. gr. laga um tryggingarsamninga (laga um tryggingasamninga VVG) (arðshlutdeild).

Samningurinn öðlast arðshluti í þeim reikni- og arðflokki sem samningur tilheyrir. Nánar um skipan í flokka er að finna í tryggingarskírteini.

Nánar um úthlutun arðshluta er að finna í árlegri áætlun um úthlutun arðs. Áætlun um úthlutun arðs birtum við árlega í ársskýrslu á heimasíðu okkar.

Samningurinn á hlutdeild í arði allt frá fyrsta tryggingarári

1.1. Reglubundnir arðshlutar

Samningurinn öðlast fyrir hvert ár samningstímans reglubundna arðshluta, þegar þeim er úthlutað. Reglubundnir arðshlutar geta myndast sem arðshlutar frá vöxtum, annars vegar, og sem arðshlutar frá umsýslukostnaði, hins vegar. Þú verður að greiða kostnað vexti, áhættu- og umsýslukostnaðarhlutdeild hvert sinn í lok hvers mánaðar og vexti og umsýslukostnað meðan lífeyrisbætur greiðast við lok tryggingarárs.

Viðmiðunargrundvöllur

Viðmiðunargrundvöllur reglubundinna arðshluta er:

- Fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu:
  - fyrir vaxtaarð af tryggingarinneign fram til byrjunar úthlutunarmánaðar.
  - fyrir arðshluta í áhættuigjaldi til greiðslu áhættu vegna dauðsfalls.
  - Fyrir umsýslukostnaðararðshlut vegna heildarinneign fram að byrjun úthlutunarmánaðar..
- Á lífeyristökutíma:
  - fyrir vaxtahagnaðarhlutinn, váttryggingasjóður sem reiknaður er út á úthlutunartíma með því að notast við tryggingarfræðilegan grundvöll í samræmi við kafla 23. mgr. 2. gr., (fyrir viðbótarlífeyri og lágmarksviðbótarlífeyri er hinsvegar notast við tryggingafræðilegan grundvöll samkvæmt 4.1 og 4.2),
  - Hvað varðar arðshluta frá umsýslukostnaði; tryggður árlífeyrir, - sem fundinn var við upphaf lífeyrisgreiðslu og tryggður er frá þeim tímupunkti.

1.2 Hlutar í lokaarði

Gert er ráð fyrir úthlutun hluta í lokaarði á eftirtöldum tímupunktum (úthlutunardagar).

- á sveigjanlega lífeyristökutímanum: Við upphaf lífeyrisgreiðslna, við útborgun heildarinneignar eða við uppsögn, að liðnu fjórða tryggingarári;
- við væntanlegt upphaf lífeyristöku: Við upphaf lífeyrisgreiðslu, við útborgun heildarinneignar eða við uppsögn;
- á framlengingartíma: Við upphaf lífeyrisgreiðslu, við útborgun heildarinneignar eða við uppsögn;
- fyrir upphaf sveigjanlegs lífeyristökutíma: Við uppsögn, ef þriðjungur söfnunartíma fram að væntanlegu upphafi lífeyristöku er liðinn, þó í fyrsta lagi að liðnu fjórða tryggingarári, eða eftir lok 10. tryggingarárs;
- Fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu: Við andlát hins tryggða - þess sem líftryggður er samkvæmt tryggingunni.

Ráðstöfun hluta í lokaarði

Présentur hluta í lokaarði á einstökum úthlutunardögum eru endurákvæðar með reglubundnum hætti. Samningnum er úthlutað reiknuðum hlutum í lokaarði til bráðabirgða.

Úthlutaða hluta í lokahagnaði ávöxtum við með vaxtaþrósentum sem eru endurákvæðar með reglubundnum hætti. Ávöxtuninni er skipt niður á samninginn til bráðabirgða.

Hlutar í lokaarði, sem þegar hefur verið úthlutað, ásamt vöxtum, geta fallið niður að nokkru leyti eða öllu – einnig afturvirk.

Úthlutun hluta í lokaarði

Um úthlutun lokaarðshluta, sem og vaxta, gilda þær reglur sem reiknaðar hafa verið út fyrir viðkomandi úthlutunardag.

Hvort og hversu háum hlutum í lokaarði, og lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar, verður úthlutað, ræðst alfarið af áformum um dreifingu arðs á því tímabili þegar úthlutun fer fram. Lokaarður getur fallið niður að nokkru leyti eða öllu.

Ef hinn tryggði andast áður en lífeyrisgreiðslur hefjast eða ef tryggingarsamningnum er sagt upp, lækkar hlutdeild í lokaarði í samræmi við tryggingastærðfræðilegar reglur.

Viðmiðunargrundvöllur

Matsgrundvöllur vegna hluta í lokaarði eru öryggisneign frá byrjun mánaðar og hlutatengd inneign fram að lokum mánaðar.

1.3 Hlutdeild í varasjóðum virðismismunar

Hafi lífeyristryggingin átt þátt í myndun varasjóðs virðismismunar veitum við þér hlutdeild í varasjóði virðismismunar.

Skipting varasjóðs virðismismunar

Varasjóði virðismismunar er á árlegum reikningsskiladegi deilt niður á tryggingarsamning til bráðabirgða í hlutfalli við tillag hans (3. mgr. 153. greinar VVG).

Til þess reiknum við út virði öryggisneignar á reikningsskiladegi, að viðbættu samsvarandi verðmæti á undangengnum reikningsskiladögum. Verðgildi tryggingarsamningsins, sem þannig er fundið, er síðan sett í samhengi við samsvarandi gildi allra samninga sem eiga rétt til slíks (úthlutunarregla).

Á lífeyristökutíma er við útreikning úthlutunarreglu aðeins tekið tillit til heildarinneignar frá upphaf lífeyrisgreiðslu; auk þess hefur samtala þess lífeyris sem þegar hefur verið greiddur áhrif á úthlutunarreglu. Nánar um þetta er að finna í áætlun okkar um úthlutun arðs.

Úthlutunarregla sem þannig er fundin á reikningsskiladegi sýnir þá hlutdeild í varasjóði virðismismunar sem kemur í hlut samningsins í hlutfalli við alla samninga sem rétt eiga á úthlutun; úthlutunarreglan gildir í tólf mánuði hverju sinni. Tímabilið hefst þann 01.01 á næsta ári, eftir kl. 12 á hádegis, og varir til 01.01 kl. 12 á hádegis árið þar á eftir.

Varasjóði virðismismunar úthlutað

Við úthlutun er eingöngu tekið mið af varasjóðum virðismismunar sem taka skal tillit til lögum samkvæmt og samkvæmt eftirlitsfyrirmælum um hlutdeild samninga (ráðandi varasjóðir virðismismunar).

Varasjóðum virðismismunar er úthlutað við upphaf lífeyristöku eða greiðslu heildarinneignar; sama gildir ef tryggingarsamningurinn endar fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu vegna andláts hins tryggða, eða vegna uppsagnar (úthlutunardagar).

Eftir upphaf lífeyrisgreiðslu fer úthlutun fram í lok hvers tryggingarárs, ef tryggði lifir þann úthlutunardag, þó í fyrsta skipti að liðnu fyrsta lífeyristökutíma. Auk þess er úthlutað við samningslok, ef greiðsla gjaldfellar þá.

Í þessu skyni reiknum við út þá fjárhæð varasjóðs virðismismunar sem gildir á viðkomandi úthlutunardegi og fer helmingurinn inn á tryggingarsamninginn samkvæmt útreiknaðri úthlutunarreglu.

Verðmæti gildandi varasjóða virðismismunar hverju sinni er reiknað út að minnsta kosti mánaðarlega. Ákvörðun þessara útreikningsdaga, tilgreining þeirra skilyrða sem gilda fyrir hvern þeirra, sem og röðun gildandi útreikningsdaga, hverju sinni, niður á viðkomandi úthlutunardaga,

er liður í áætlun okkar um dreifingu á arðshlutum og fer alltaf fram fyrir eitt ár í senn.

Útreiknað verðgildi ráðandi varasjóðs virðismismunar hverju sinni getur verið annað en verðgildi raunverulegra varasjóða virðismunar; getur breyst hvenær sem er, getur einnig sveiflast upp og niður í verulegum mæli og jafnvel fallið algjörlega niður.

1.4 Lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar

Verðgildi ráðandi varasjóða virðismismunar hverju sinni getur sveiflast mjög verulega frá einum tíma til annars. Til að jafna út þessar sveiflur getum við samið um lágmarksupphæð (lágmarkshlutdeild) fyrir samninginn – umfram þann rétt sem lög gera ráð fyrir.

Gert er ráð fyrir lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar á eftirfarandi tímamörkum (úthlutunardagur):

- á sveigjanlega lífeyristökutímanum:
Við upphaf lífeyrisgreiðsna, við útborgun heildarinnegar eða við uppsögn, að liðnu fjórða tryggingarári;
- við væntanlegt upphaf lífeyristöku:
Við upphaf lífeyrisgreiðslu, við útborgun heildarinnegar eða við uppsögn;
- á framlengingartíma:
Við upphaf lífeyrisgreiðslu, við útborgun heildarinnegar eða við uppsögn;
- fyrir upphaf sveigjanlegs lífeyristökutíma:
Við uppsögn, ef þriðjungur söfnunartíma fram að væntanlegu upphafi lífeyristöku er liðinn, þó í fyrsta lagi að liðnu fjórða tryggingarári, eða eftir lok 10. tryggingarárs;
- Fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu:
Við andlát tryggðs einstaklings
- eftir upphaf lífeyrisgreiðslu:
við lok tryggingarárs, ef tryggði lifir þann úthlutunardag, þó í fyrsta skipti að liðnu fyrsta lífeyristökutíma.

Ráðstöfun lágmarkshlutdeilda í varasjóðum virðismismunar

Lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar er endurskoðuð reglulega fyrir hvern úthlutunardag. Lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar er reiknuð út og skipt niður á samninginn til bráðabirgða.

Úthlutaða lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar ávöxtum við með vaxtaþröskul sem eru endurskoðuð reglulega. Ávöxtuninni er skipt niður á samninginn til bráðabirgða.

Lágmarkshlutdeild, sem skipt hefur verið niður á varasjóði virðismismunar, og ávöxtun hennar, getur fallið niður að nokkru leyti eða öllu – einnig afturvirk.

Úthlutun lágmarkshlutdeilda í varasjóðum virðismismunar

Um úthlutun lágmarkshlutdeilda í varasjóðum virðismismunar, og ávöxtun hennar, gilda þær reglur sem reiknaðar hafa verið út fyrir viðkomandi úthlutunardag.

Hvort og hversu há lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar verður í reynd ræðst alfarið af áformum um dreifingu arðs á því tímabili sem úthlutunardagur lendir innan. Lágmarkshlutdeild getur fallið niður að nokkru leyti eða öllu.

Lágmarkshlutdeild er ákveðin með fyrirvara um ákvarðanir í ársskýrslu og raunverulega úthlutun úr varasjóði virðismismunar. Þegar lágmarkshlutdeild hefur verið tilkynnt lækkar upphæðin, svo nemur þeim varasjóðum virðismismunar sem samningnum var raunverulega úthlutað. Ef raunveruleg útreiknuð hlutdeild í varasjóði virðismismunar fyrir tryggingarsamninginn er á úthlutunardegi hærri en sú upphæð, sem þú átt rétt á, sem lágmarkshlutdeild, fellur lágmarkshlutdeild niður og þú færð hærri upphæðina, þ.e. þá hlutdeild í varasjóði virðismismunar sem raunverulega kemur í hlut samningsins.

Ef hinn tryggði andast fyrir upphaf lífeyristöku, eða við uppsögn, lækkar lágmarkshlutdeildin í samræmi við tryggingastærðfræðilegar meginreglur.

Viðmiðunargrundvöllur fyrir lágmarkshlutdeild

Matsgrundvöllur fyrir lágmarkshlutdeild er tryggingarinnegning í byrjun þess mánaðar þegar úthlutun fer fram.

Á lífeyristökutíma samsvarar viðmiðunargrundvöllurinn þeim grundvelli sem gildir um reglubundna arðshluta (vaxtaarður), og vikur þetta frá því sem að ofan greinir.

2. Hvernig ráðstöfun við úthlutaðum arðshlutum, og varasjóðum virðismismunar, eða lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar, fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu?

2.1 Reglubundnir arðshlutar

Reglubundinn arðshluta af vöxtum, - áhættu, og arðshluta af umsýslukostnaði, - sem úthluta skal-, tekjufærum við sem bónusgjald inn á heildarinnegning samningsins þíns, að frádregnum umsýslukostnaði (sjá 3. mgr. 1. gr.) með vísan til verðmætatryggingar (3. mgr. 3. gr.). Viðmiðunardagur við mat á verðmæti hluta er kauphallardagurinn fyrir 15. dag þess mánaðar sem fer á undan þeim degi þegar úthlutun fer fram.

Sem hluti af heildarinnegning lýtur bónusgjald þar með reglum um áætlun um verðmætatryggingu, samkvæmt 3. mgr. 3. gr.

Tryggð lágmarksinnegning við væntanlegt upphaf lífeyrisgreiðslu hækkar um sem nemur bónusgjaldi til hækunar lágmarksinnegningar (sjá 5. mgr. 2. gr.). Bónusgjaldi til hækunar lágmarksinnegninga er reiknað eins og bónusgjaldið, en með vöxtunum 0,7%.

2.2 Hlutar í lokaarði

Hluta í lokaarði sem úthluta skal greiðum við við andlát hins tryggða, fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu, eða við uppsögn á söfnunartíma. Um notkun við upphaf lífeyrisgreiðslu gildir tölulíður 3 á sama hátt.

2.3 Varasjóðir virðismismunar eða lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar

Andvirði hlutdeilda í varasjóðum virðismismunar, eða hugsanlegrar lágmarkshlutdeilda, er greitt út til réttthafa lífeyrisins, fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu við andlát hins tryggða, eða við uppsögn. Við upphaf lífeyrisgreiðslu notum við úthlutaða varasjóði virðismismunar samkvæmt tölulíðu 3.

3. Hvernig ráðstöfun við arðsinneign við upphaf lífeyrisgreiðslu?

Við upphaf lífeyrisgreiðslu reiknum við það sem fyrir hendi er sem

- heildarinnegning til viðbótar við
- úthlutaða hluti í lokaarði
- úthlutaða varasjóði virðismismunar eða hugsanlega úthlutaða lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar

ævilangan tryggðan lífeyri frá þeirri stundu (2. til 6. og 23. mgr. 2. gr.).

Ráðandi hvað varðar útreikningi á verðmæti hluta í fjárfestingaráætlun í fjárfestingarhugtökunum, er kauphallardagur fyrir 15. dag þess mánaðar sem fer á undan útgreiðslu á lífeyri. Ráðandi hvað varðar fjölda hluta er dagurinn þegar lífeyrisgreiðslur hefjast.

Vegna þess að reglur þær sem gilda um nýgerða samninga eru notaðar til ávöxtunar (sjá 3. mgr. 2. gr.), veldur úthlutað arðshlutdeild ekki endilega því að ævilangur lífeyrir verði hærri en tryggður lágmarkslífeyrir samkvæmt 4. mgr. 2. gr.

Ef valin er greiðsla inneignar í stað lífeyris greiðum við út allar arðsinneignir sem fyrir hendi eru, ásamt heildarinnegning.

4. Hvernig ráðstöfun við úthlutaðum arðshlutum og varasjóði virðismismunar eða lágmarkshlutdeild í varasjóði virðismismunar eftir upphaf lífeyrisgreiðslu?

Samningurinn á einnig hlutdeild í reglubundnum arði og í varasjóðum virðismismunar eða lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar eftir upphaf lífeyrisgreiðslu. Reikniforsendur sem notaðar eru til ávöxtunar, við upphaf lífeyrisgreiðslu, haldast líka ráðandi fyrir arðshluta sem til falla á lífeyristökutíma.

Arðshlutum, sem úthluta skal eftir upphaf lífeyrisgreiðslu, og varasjóðum virðismismunar, eða lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar, ráðstöfum við til að hækka lífeyri sem fundinn er við upphaf lífeyrisgreiðslu, eða til að hækka umsamda greiðslu við samningslok.

Við andlát hins tryggða eftir upphaf lífeyrisgreiðslu, og áframhaldandi greiðslu lífeyris, endurreiknum við lífeyrinn úr arðshlutdeildinni; hann getur lækkað.

Fram að upphafi lífeyrisgreiðslu má velja á milli svofelldra ráðstöfunarleiða:

4.1 Arðslífeyrir með lágmarksbónuslífeyri

Hagnaðarhlutum sem úthlutað er, eftir upphaf lífeyrisgreiðslu, er ráðstafað að hluta til til beinnar hækkunar lífeyris (hagnaðarlífeyrir), að hluta til sem iðgjaldseingreiðsla til aukalegs iðgjaldsfrís lífeyris (lágmarksbónuslífeyrir).

Varasjóðum virðismismunar, eða lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar, er ráðstafað til að hækka lífeyrinn, sem iðgjaldseingreiðsla til aukalegs iðgjaldsfrís lífeyris (bónuslífeyrir).

Arðslífeyrir ræðst af aldri hins tryggða, upphæð hans er ekki tryggð og gjaldfellur hann um leið og útreiknaður lífeyrir við upphaf lífeyris. Lágmarksbónuslífeyrir og bónuslífeyrir eru tryggðir til frambúðar og eiga sömuleiðis rétt á arði.

Lágmarksbónuslífeyri greiðum við því aðeins út ef, og að svo miklu leyti sem, hann er hærri en arðslífeyrir; fram til þess tímapunkts sláum við lágmarksbónuslífeyri saman við arðslífeyrinn. Lágmarksbónuslífeyrir og bónuslífeyrir fela í sér tryggða hækkun lífeyris, ef slíkt er innifalið.

Við útreikning á lágmarksbónuslífeyri og bónuslífeyri notum við á öllum lífeyrisgreiðslutímanum lágmarksvexti sem nema núll prósentum og dánartöflu eins og hún er í gildi við upphaf lífeyrisgreiðslu.

4.2 Bónuslífeyrir

Arðshlutum, sem úthlutað er eftir upphaf lífeyrisgreiðslu, og varasjóðum virðismismunar, eða lágmarkshlutdeild í varasjóðum virðismismunar, er ráðstafað til að hækka lífeyrinn, og þá sem iðgjaldseingreiðsla til aukalegs iðgjaldsfrís lífeyris (bónuslífeyrir).

Frá öðru ári lífeyristöku fæst þannig, þegar um úthlutun er að ræða, aukalegur bónuslífeyrir, - sem gjaldfellur um leið og lífeyrir við upphaf lífeyrisgreiðslu -, og á hann sömuleiðis rétt á arði, og sem tryggður er til frambúðar. Bónuslífeyrir felur einnig í sér tryggða hækkun lífeyris, ef slíkt er innifalið.

Við útreikning á bónuslífeyri notum við á öllum lífeyrisgreiðslum lágmarksvexti sem nema núll prósentum og dánartöflu eins og hún er í gildi við upphaf lífeyrisgreiðslu.

5. Annars konar lífeyriskeið

Allt að tveimur mánuðum fyrir upphaf lífeyrisgreiðslu má fara fram á að samningurinn taki einnig mið af fjármálamörkuðum á lífeyriskeiðinu, eða haldi áfram í annars konar lífeyriskeiði, ef slíkt er í boði við upphaf lífeyrisgreiðslu. Þá ráða ákvæði samningsins sem í gildi eru við upphaf lífeyrisgreiðslu.

Fjárhæð arðshlutdeilda ræðst af mörgu þáttum. Mikilvægustu þættirnir eru vaxtaþróun á fjármálamarkaði og breytingar á lífslíkum. Þá hefur þróun raunverulegs kostnaðar einnig áhrif. Af þessum sökum er ekki hægt að ábyrgjast endanlega fjárhæð væntanlegrar arðshlutdeilda. En til að gefa þrátt fyrir þetta einhverja hugmynd um þróun arðshlutdeilda má óska eftir að fá sent dæmi um hagnaðarútreikning miðað við aðstæður þínar, án ábyrgðar.

Ákvæði um gjöld og gjaldskrárháðar takmarkanir samkvæmt 24. gr.

Staða: XX.XX.XXXX

Ákvæði þessi eru hluti almennra skilmála sem liggja tryggingarsamningi þínum til grundvallar. Við getum ákvarðað sanngjarna skilmála að nýju. Gildandi kostnaðaryfirlit hverju sinni má fá hjá okkur, hvenær sem er.

1 Kostnaður

Nr.	Tegund kostnaðar	nú	að hámarki
1.1	Endursending skuldfærslubeiðna	áfallinn bankakostnaður	
1.2	Ákvæði um að hætta við samkvæmt 1. mgr. 16. gr.	0,00 evrur	10 prósent fyrsta iðgjalds eða eingreiðsla iðgjalds hámark 150. Evrur
1.3	Ítrekun vegna síðara iðgjalds í vanskilum, sjá 3. mgr. 16. gr.	tilfallandi máls og sendingarkostnaður	
1.4	Breyting á samningi	0,00 evrur	15,00 evrur
1.5	Lækkun iðgjalds	0,00 evrur	15,00 evrur
1.6	Breyting á viðtökurétti	0,00 evrur	15,00 evrur
1.7	Aukaeintak tryggingarskírteinis	0,00 evrur	15,00 evrur
1.8	Takmörkuð ráðstöfun staðfest	0,00 evrur	15,00 evrur
1.9	Afsal eða veðsetning afgreidd	0,00 evrur	15,00 evrur
1.10	Öflun einstakra yfirlýsinga ef undanskilja á einhvern frá þagnarskyldu; hver yfirlýsing	0,00 evrur	15,00 evrur

Að auki reiknum við þér kostnað sem þriðju aðilar leggja á okkur.

Allar upphæðir hækka um sem nemur burðargjöldum.

Öll opinber gjöld og álögur (t.d. skatta) sem kunna að verða lögð á vegna samningsins reiknum við inn í greiðslur okkar, eða þarf að endurgreiða okkur.

Dráttarvaxtaprósentur taka mið af fjármálamörkuðum. Þær eru þó hið mesta 5 prósentupunktum hærrí en grunnprósenta samkvæmt 247. gr. einkamálalaga (Bürgerliches Gesetzbuch).

Gjöld, endurgreiðslu kostnaðar og ógreidda dráttarvexti drögum við frá heildarinneign samningsins.

2 Gjaldskrárháðar takmarkanir

Nr.	Tegund	
2.1	Lágmarksiðgjald aðaltryggingar með reglubundnum iðgjaldsgreiðslum nemur á mánuði.	25,00 evrum
	Samtala iðgjalda nemur að minnsta kosti	12.000,00 evrum
2.2	Lágmarksiðgjald aðaltryggingar með iðgjaldseingreiðslu nemur	10.000,00 evrum
2.3	Aukagreiðslur í tilviki styrktarsjóð aðeins einu sinni við upphaf tryggingar	
	- lágmarksupphæð	200,00 evrum
	- hámarksupphæð	
	- hvert tryggingarár að hámarki	10.000,00 evrum
	- ef um er að ræða styrktarsjóð, þá að hámarki:	Samtala núverandi iðgjalda á öðru fjárhagsári fyrirtækisins sem annast greiðslurnar, að fráreginni samtölu reglubundins iðgjalds á því fjárhagsári þegar vátryggingin hefst
2.4	Lágmarkslífeyrir nemur, samkvæmt 4. mgr. 2. gr.	
	- ef greitt er árlega	300,00 evrum
	- ef greitt er á hálf árs fresti	150,00 evrur
	- ef greitt er ársfjórðungslega	75,00 evrum
	- ef greitt er mánaðarlega	25,00 evrum
2.5	Uppsögn að hluta til	
	- eftirstöðvar heildarinneignar	3.000,00 evrum
2.6	Úttekt inneignar að hluta til á söfnunartíma	
	- lágmarksupphæð úttektar	1.000,00 evrum
	- eftirstöðvar heildarinneignar	3.000,00 evrum
2.7	Úttekt inneignar að hluta við upphaf lífeyrisgreiðslu	
	- lágmarksupphæð úttektar	1.000,00 evrum
	- eftirstöðvar lífeyris	amk. í háum fjárhæðum 2.4
2.8	Úttekt inneignar að hluta á lífeyrisgreiðslutíma	
	- lágmarksupphæð úttektar	1.000,00 evrum
	- hámarksúttekt dánarbóta sem takmarkast við tryggða heildarinneign	
2.9	Þarf ekki að greiða iðgjald eftirstöðvar heildarinneignar	3.000,00 evrum